

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 20.—
za en mesec . . . " 2.—
na Nemčijo celoletno . . . " 20.—
na ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemov mesečno . . . 1.70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
na Nemčijo celoletno . . . 9.—
na ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolna petlitvrta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Parčna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolna petlitvrta po 2) vin.
== Poslano: ==
enostolna petlitvrta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vezni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Papeževa enciklika.

Rim, 17. novembra. Papež je izdal na naslov katoliških škofov encikliko, v kateri opisuje sedanjo vojno ter pozivlja vladarje in narode, naj končajo bratski morilni boj. Srce papeževo požalosti tudi druga vojna, to je vojna duhov, ki je smatrati kot povod prve vojne. Njeni glavni vzroki tiče v pomanjkanju prave ljubezni do bližnjega med ljudmi, kakor tudi v tem, da je postalo materielno blagostanje edini cilj človeškega stremljenja. Papež opozarja na temeljno načelo evangelija, na medsebojno ljubezen, ki povzroča, da se visoki sklanjajo pred nižjimi in nji-

hovimi krščanskimi krepostmi in da imajo nižji do višjih zaupanje. Prava sreča pa ne temelji v zemeljskih stvarih, temveč v nadnaravnih. Zato se mora okrepiti vera in nadnaravnost in s tem tudi upanje na neminljivo plačilo. Plevel modernizma naj se zatire in ž njim tudi zli moderni duh. Enciklika se konča z iskrenimi željami miru narodom, ki bodo našli v miru neprecenljive zaklade, cerkev pa bo prinesla mir in potrebno svobodo in konec neznosnih razmer, v katerih je danes papež in proti kateri ne objavlja proteste svojih prednikov. Papež priporoča končno, naj se moli k Bogu za mir in prosi varstva sv. Device.

težkimi žrtvami in s silovitnimi napori doseženim uspehom še ne smemo počivati. Izborni duh meni podrejenih čet mi jamči, da nam naloženo nalogo tudi zmagovito dokončamo v zadovoljstvo našega Najvišjega vojnega gospoda v slavo armade in v blagobit domovine.

Potiorek, fcm. I. r.

Navedeni oklic, ki naj se istočasno splošno razglasi, bo našel gotovo navdušen odmev. V imenu meni podrejenih vojnih sil sem čestital hrabrima balkanskima armadama in njunemu zmagovitemu voditelju na dosedanjih uspehih, ki pripravljajo popoln poraz vstrajnemu sovražniku.

Nadvojvoda Friderik.

O NAŠEM PRODİRANJU V SRBIJO.

Budimpešta, 16. novembra. »Az Estov« poročevalec brzojavlja 15. novembra: Naše čete prodirajo neprestano naprej z nepopisnim elanom. Iz njihovih močnih betonskih kritij vrženi Srbi so sedaj prisiljeni, da merijo svoje orožje z našimi vojniki v odprtem boju. Na drevju ni več zakrivajočega listja, ni več turšičnih stebel — iz oči v oči si stoje sovražniki nasproti in v tem odprtem, moškem boju od dne do dne raste prevladujoča sila naših čet. Naše čete so v kratkem času desetih dni zaposledle celo srbsko ozemlje od Obrenovca ob Kolubari čez Valjevo do Ljubovije na Drini in Srbi si v tem trenutku le prizadevajo, da z zadržujočimi boji krijejo svoje umikanje.

Kot dopolnilo k uradnemu poročilu fcm. Potioreka z dne 14. t. m. poročam te le podrobnosti o zmagovitem prodiranju naših čet:

Po zasedenju Šabca so se naše čete, kakor znano, razcepile: En del je prodiral v smeri deželne ceste proti Obrenovcu, drugi je pa marširal proti jugu, naravnost proti Valjevu. Čete, ki so prodirale po obrenoviški deželni cesti, so takorekoč v teku zasedle celo Posavino.

Z onega mesta ob savskem bregu, kjer se je potopil naš junaški monitor »Temes«, so sedaj naši monitorji s smrtonosnim ognjem vrlo podpirali naše čete, ki so Srbe povsodi napodile v beg in v soboto opoldne s sijajnim naskokom osvojile Obrenovac. S tem smo dobili v roko tudi železnico, ki vodi iz Obrenovca v Valjevo in od tod dalje v notranjo deželo.

Drugi del naše brambne sile je na svojem pohodu proti jugovzhodu zasedel Vrelo in potem v brzih marših hitel proti križišču deželnih cest Obrenovac—Valjevo in Šabac—Ub ter zavzel ondi ležeči

kraj Ub. S tem je bilo Srbom onemogočeno, da bi se še nadalje posluževali deželne ceste iz Valjeva v Obrenovac; obenem je prišla bežeča srbska armada s svojim trenom pri Valjevu v tako ogrožen položaj, da je njeno umikanje možno le še v eni sami smeri.

Položaj je potemtakem ta-le: Naše čete so z več zbori, ki so med seboj v nepretrgani zvezi, zasedle vse srbsko ozemlje do vključno Obrenovca, od koder gre črta nad Valjevo in do Ljubovije na Drini ter ogrožujejo Valjevo od petih strani (medtem je tudi Valjevo že padlo. O. ur.). Ako se Srbi ne bodo mogli ustaviti pri Valjevu, potem jim ostane odprta le še pot proti Gornjemu Milanovcu. V tem trenutku so v naši posesti: Mačva, Posavina, 100 km Drine, 60 do 70 km veliko ozemlje, ki se razprostira od Save, važni železniški progi Šabac—Loznica in Obrenovac—Valjevo, obrežno ozemlje Kolubare in pred našimi četami stoji pod varstvom monitorjev odprta deželna cesta v Belgrad, ki znaša od Obrenovca le kakih 22 do 23 kilometrov. Ti v tako kratkem času doseženi uspehi naših čet zaslužijo naše največje občudovanje in priznanje.

K OSVOJITVI OBRENOVCA.

Budimpešta, 16. nov. »Az Estu« se brzojavlja z južnega bojišča: Naše čete so 14. t. m. popoldne ob 6. uri vkorakale v Obrenovac, ki so ga bile opoldne pod varstvom ognja z naših monitorjev z naskokom vzele. Celo dopodne so gromeli topovi in naši monitorji in artiljerija na Malem Brugu so srbsko defenzivo izpremenili v beg, nakar so naše čete vkorakale v Obrenovac. Naši topovi so mesto zelo poškodovali. Srbska cerkev, s katere zvonika so Srbi streljali s strojnimi puškami, je porušena. Naše čete so zasedle kolodvor in se polastile veliko vagonov in lokomotiv, ki jih Srbi niso mogli več odpeljati, ker so bile naše čete že preje zasedle več točk na železniški progi Obrenovac—Valjevo. Iz Obrenovca so naše čete nemudoma prodirale dalje in še ponoči zasedle Vico Baro, t. j. točko, ki leži ob Savi nasproti našim Boljcem. Z zavzetjem Obrenovca je odstranjena zadnja ovira na deželni cesti proti Belgradu.

SRBI SE UMAKNEJO DO KRAGUJEVCA. — OBSTRELJEVANJE BELGRADA.

Vojni poročevalec »Pester Lloyd« poroča: Srbi se bodo najbrž umaknili do Kragujevca, ker se je sedaj pričela splošna avstrijska ofenziva in ker bo prodiranje čez donavsko in savsko črto brez posebnega napora kmalu privedlo do padca Belgrada.

Naše zmagovito prodiranje v Srbiji. — Valjevo padlo. — V devetdnevnih bojih ujeli 8000 Srbov in zaplenili 42 srbskih topov. — Srbi se umaknejo do Kragujevca. — Bombardiranje Belgrada.

Dunaj, 16. novembra. (Uradno.) Na južnem bojišču naše zmag bogate čete s trdovratnim zasledovanjem sovražnika niso pustile časa, da bi bil v svojih številnih, posebno pri Valjevu že več let utrjenih stališčih se k resnemu odporu nanovo grupiral. Zato je došlo tudi včeraj pri Valjevu le do bojev s sovražnikovimi zadnjimi četami, ki so po kratkem boju in ko so nam pustile ujetnike, bile premagane. Naše čete so dosegle Kolubaro, zasedle so Valjevo in Obrenovac. Sprejem v Valjevu je bil karakterističen. Najprej cvetke, a samo za slepilo, nato so pa takoj sledile bombe in strel iz pušk.

Valjevo je eno najlepših mest Srbije in šteje 8000 prebivalcev. Skozi mesto teče reka Kolubara, ki se končno izliva v Savo. Valjevo ima krasno lego, ob cestah, ki so zasajene z akacijami, je veliko vil z vrtovi. Ker je okolica zelo rodovitna in vsled tega ceno življenja, se je v mestu naselilo veliko vpokojencev.

Da je Valjevo v vojaškem oziru zelo važna točka, dokazuje to, da je bilo v mestu srbsko divizijsko in brigadno poveljstvo, dve vojašnici in velika zaloga smodnika. Naši armadi bo gotovo zelo dobro

došlo, da je v mestu bolnišnica in pa največja srbska pivovarna. Valjevo je zelo staro mesto in se že v rimskih časih omenja kot utrjena naselbina.

× × ×

NAŠE ZMAGE V SRBIJI.

Dunaj, 16. novembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša 16. t. m.: Feldcajgmojster Potiorek, višji poveljnik naših balkanskih sil je danes izdal svojim četam sledeči oklic: Po bojih, ki so trajali 9 dni proti vstrajnemu, po številu premočnemu sovražniku, ki se je branil v skoraj nepremagljivih utrdbah, so hrabre čete V. in VI. armade po devetdnevnih marših skozi skalnate gore brez potov in skozi breztalna močvirja v dežju, snegu in mrazu došle do Kolubare in prisilile sovražnika, da je moral bežati. V teh bojih smo ujeli 8000 sovražnikov in zarabili 42 topov, 31 strojnih pušk in bogat vojni material. Domovina opravljenemu delu svoje hvaležnosti in občudovanja ne odreče, moja dolžnost je, da v popolnem obsegu pripoznam odlično zadržanje vseh čet in vsem častnikom ter vojakom V. in VI. armade v imenu Najvišje službe izrazim najtoplejšo zahvalo. Kljub s

prostem, potem krvave bitke po več dni in noči, grozni prizori pri obvezovanju ranjenih — to človeka prime in upliva na telesno in duševno življenje. V zadnjem času sva bila z gg. Kociperjem in Rantom blizu skupaj. G. Rant je bil teden dni prostovoljno med obolenimi na koleri. Naši vojaki so hrabri junaki, tako, da vendar še upamo na končno zmago. Tudi gg. kurati iz naše škofije se zelo hrabro držijo, kakor mi je znano o gg. Golecu in Škofiču. Vsakemu izmed nas so že pogostoma pele krogle mrtvaško pesem, pa Bog in angel varuh sta bila pri nas. V božjo pomoč upamo še naprej in se priporočamo v molitev. Pozdrav vsem mariborskim gospodom! Dal Bog, da se bomo kmalu ustmeno mogli več zmeniti. Srčne pozdrave in poklone vsem znancem od starega in zvestega Tajeka!

KAKO SE TIROLCI BORE?

Iz pisma nekega višjega častnika, ki je dodeljen 1. tirolskemu polku cesarskih lovcev, posnemamo: Svoječasno sem že pisal o 26. avgustu in bojih, ki so se ta dan vršili; bilo je v okolici T... Gromelo in gromelo je tudi cel dan 27. avgusta, in 28. avgusta se je vršil boj skoro samo za višine severno od M. Naši so izvršili ponovno naskoko, toda kljub nevstrahostnosti in hrabrosti se ni moglo doseči nobenega uspe-

ha. Ob pol 6. uri popoldne so dospeli po 16 urnem maršu brez počitka in menaže naši tirolski cesarski lovci 1. polka na bojišče. Komaj je bilo izdano povelje za napad, že je tudi prodiral polk v ukazani smeri skozi gozd proti višinam, zasedenim od ruske artiljerije in pehote. Nisem verjel svojim očem: kakor na vežbališču so šli vojaki naprej v ognjeni krst, — bilo je točno ob 6. uri 11 minut. In nevdružema so šli naprej. Granate in šrapneli so žvižgali skozi gozd, a cesarski lovci se niso zmedli za to godbo. »Naprej!« je bilo geslo. »Rusi morajo bežati!« In tako so prišli na rob gozda, na katerega so Rusi otvorili strahoviti ogenj. Zdelo se je, da je nadaljne prodiranje nemogoče, kajti strel za strelom ruske artiljerije je udarjal v naše vrste. Sedaj so poslali v boj naše rezerve in z novo močjo in živahnostjo, kakršne doslej še nisem videl, je šlo naprej kakor s početka. Rečem, da je bilo navdušenje, zaničevanje smrti, tako lepo, da bi se človek jokal ob pogledu nanjo! Okop za okopom — bilo jih je osem — so zavzeli, dokler se ni oglasilo znamenje trobente k naskoku. Še en hura! in zadnja višina je bila zavzeta. 16 topov in dve strojni puški so zaplenili ter ujeli 500 Rusov. In naenkrat, ko smo bili zgoraj, se je oglasila trobenta, ki je klicala k

molitvi, in vsi junaški cesarski lovci so padli na kolena in se iz dna srca zahvaljevali Bogu za uspeh. Se nekaj trenutkov splošne tišine in iz grl priprostitih Tirolcev je zadonela mogočna cesarska pesem. In tu sem moral jaz, stari človek, jokati in z menoj moji tovariši; ta molitev in to petje v takem trenutku je pač nekaj, kar mora vsakogar ganiti... Bilo je točno ob 7. uri; komaj v dveh urah so naši Tirolci dossegli sijajni uspeh, ki je bil za bitko pri T... tudi odločilnega pomena.

CESARICA CHARLOTTA IN VOJNA.

Neki belgijski begunec pripoveduje to-le zanimivo epizodo: Ko so nemške čete korakale proti belgijski vasi Bouchour pri Bruslju, so zagledale čuden prizor. Na ponosnem gradu, ležečem nedaleč od ceste sredi velikega vrta, je plačolala avstrijska zastava. Nad vrtnimi vratmi pa se je svetil avstrijski grb. Rezervni stotnik Schmidt, ki je vodil prvi oddelek, je začuden obstal. Misli je, da bi se kak bogat Belgijec na ta način rad rešil nemškega obiska in preiskave. Stotnik je stopil k vratom in pozvonil. Takoj je prihitel odpirat služabnik v bogati livreji. Na častnikovo vprašanje je odgovoril: »To je bivališče Nj. Veličanstva mehikanske cesarice.«

LISTEK.

Slike iz vojne.

V VOJSKI SE LJUDJE SPREMINJAJO.

Slovenski vojak, ki leži ranjen v Miškolcu piše med drugim domov sledeče: »Ganljivo je bilo videti v boju, kako so mnogi, ki so doma kakor divji preklinjali Boga in Mater božjo, v bojni črti med živžganjem kroglj in šrapnelov držali v eni roki puško, v drugi pa rožni venec, ter tako prodirali naprej. Res, kako se časi in ljudje spreminjajo!«

VESELA VEST O NAŠIH GG. VOJNIH KURATIH.

Veleč. g. nadkurat divizijski župnik Jakob Tajek (28. divizija inf. čet, vojna pošta 73) je poslal vlč. g. ravnatelju Zidanšku to-le pismo z dne 6. nov., ki je prišlo dne 15. nov. v Maribor: Velečastiti gosp. ravnatelj! Danes sem čital v »Slovincu«, notico o gosp. Kocipru in meni. Bil je za mene opomin, da naj se zglašim, če sem še med živimi. Sem, hvala Bogu, zdrav in krepak, četudi sem že precej pretrpel. Vi boste znali oceniti najbolj razne štrapace vojne. Ogromni pohodi po dnevu, pogostoma tudi po noči v veliki vročini, v strašnem deževju, v zelo mrzlih nočeh, večkrat na

Iz Zemuna obstreljujejo Beograd. Na Kalimegdanu so skoro vsa vojaška poslopja porušena, tudi palača generalnega štaba. Nadalje se poroča, da je tudi kraljeva palača in več javnih poslopij v notranjosti mesta močno trpelo. Če več tisoč broječa posadka zamudi zvezo z umikajočo se srbsko armado, ji bodo naše čete prišle za hrbet in morala se bo udati brez boja.

Budimpešta. Iz Zemuna so naše čete skozi več ur bombardirale Kalimegdan in so pognale v zrak zalogo streljiva na podnožju hriba. Ogenj belgrajskega topništva je bil brez vsakega uspeha.

USODA BELGRADA ZAPEČATENA.

Budimpešta, 16. novembra. Franc Molnar brzojavlja »Az Estu« iz vojnega poročevalskega stana z dne 15. novembra: Dobil sem zanimivo in zanesljivo pojasnilo o tem, kako bi se moglo občinstvu pojasniti vlogo, ki v bližnjih dneh čaka Beograd. Zdelo se je čudno, da so naši letalci zadnje ure toliko krožili nad Beogradom. Sicer je to sedaj nekaj naravnega, vendar je med Srbi vzbujalo strah in grozo, ker slutijo, da se bliža uničujoč dogodek. **Usoda Beograda je zapečaten!** Za kateri dan in kako voditelji naše južne armade pripravljajo usodo za Beograd, o tem ne smeta govoriti ne vojak ne žurnalist. Četudi Srbi lahko uganejo, kaj je smoter naglice, s katero se to in ono gibanje vrši, vendar je gotovo, da naši človekoljubni poveljniki za ta politični uspeh nočejo žrtvovati veliko krvi. Srbski ujetniki, katerih izjave so se sprejele na zapisnik, so zadnjič izjavili, da je v srbski armadi razširjena legendarna vera, da dokler je Beograd v srbskih rokah, ni za Srbijo nobene nevarnosti. Uničenje te legende bo hud moralni udarec za srbsko armado. Glasom izjav istih ujetnikov misli velik del srbske armade še sedaj, da je timoška divizija na Ogrskem, kjer se hrabro bori in pričakuje pomoči iz domovine. Zato ni čudno, da nepričakovani sedanji udarci tako uničujejo vplivajo na Srbe, še veliko bolj pa bodo bodoči.

NAŠI LETALCI V SRBIJI —

Vojni poročevalci poročajo, da so v zadnjih bojih proti Srbom naši letalci izborni vršili svojo opazovalno službo. Pri svojih poletih so fotografirali sovražne postojanke.

K OSVOJITVI KOTE 708 V SRBIJI.

Zagreb, 16. novembra. O osvojitvi Črne vrha poroča neki sobojevnik med drugim to-le: Za noč je bilo izdano povelje, da čete napadejo sovražne postojanke in sovražnika na celi črti energično potisnejo nazaj. Stali smo pred slovitim Črnim vrhom. Vse višine so bile že v naših rokah, samo najvišji vrh — kota 708 —, ki obvladuje vso okolico proti notranji Srbiji, so imeli še Srbi v svoji posesti. Utrdilo se je, da po naravi tako silne, da se zdi, kakor bi bile neosvojljive. Kadarkoli se je poizkusil napad, vselej se je usulo toliko kamenja na napadalce, kakor bi se podirala cela gora. Že dan pred splošnim napadom se je začel grozen artiljerijski ogenj. Le tu in tam je bilo slišati posamezen strel iz puške. Naslednji dan se je že na vse zgodaj začela straš-

Stotnik je menil, da se hoče sluga šaliti ter je ostro zahteval, da ga nemudoma predstavijo gospodinj.

»To je težko,« je odvrnil sluga; »Nj. Veličanstvo cesarica je že mnogo let bolna in nikogar ne sprejema razen ceremonijarja in dvornih dam.

»Dobro,« pravi nepotrpežljivo stotnik, »potem hočem govoriti s ceremonijarjem.«

Peljali so ga v dvorano, kamor je kmalu prišel osivel gospod.

»Vi ste izobesili avstrijsko zastavo; zakaj?« vpraša stotnik.

Ceremonijar pojasni, da je to grad bivše mehikanske cesarice Charlotte, vdove cesarja Maksimilijana, brata avstrijskega cesarja.

Stotnik Schmidt se je nato opravičil in prosil, da bi mu pokazali vrt. Ceremonijar ga je peljal nato po vrtu. Nenadoma se na neki stezi pokaže stara gospa s snežnobelimi lasmi, v priprosti črni obleki, opirajoča se na visoko damo; za njima sta šla dva služabnika.

»To je Nj. Veličanstvo.«

Stotnik je prosil, da bi se smel cesarici pokloniti, a ceremonijar je prošnjo zavrnil. Rekel je, da nesrečna vladarica ničesar ne ve o dogodkih zadnjih 50 let ter živi mirno in pokojno.

Predno je stotnik odšel iz grada, je dal nabiti na zunanja vrata listek naslednje vsebine: »Ta grad je last avstrijske krone. Tu živi Nj. Vel. mehikanska cesarica, žena Maksimilijana avstrijskega, svakinja cesarja Franca

na kanonada in napad se je začel. Vrh so držali trije sovražni bataljoni. Za razvoj bojne črte je bil teren naravnost strašen. Za naskok se je prostovoljno oglasilo 700 mož. To je bilo preveč, ker krajevne razmere niso dopuščale uporabe toliko mož. Stotnik je nato izmed njih izbral 280 mož in z njimi izvedel naskok. Razvil se je strašen bajonetni boj, ki ga je podpiral le nezaten artiljerijski ogenj. Ta boj je trajal samo 10 minut in višina je bila v oblasti naših junaških osvajalcev. Toda ti se niso zadovoljili s tem uspehom, marveč so ujeli še 370 srbskih vojakov, 3 stotnike in 7 podčastnikov. Ko je bil vrh osvojen so zaorili ob celi fronti gromoviti Hoch in živio-klic ter hrvatska narodna himna »Lijepa naša domovina« in cesarska pesem. Navdušeno vsklikanje in petje se je čulo dol do vznožja Črne vrha.

sanska železniška proga, na kateri so Srbi razstrelili tri mostove, je zopet izročena prometu.

MEGLA IN SNEG OB ČRNOGORSKI MEJI.

Budimpešta, 17. nov. Iz Dubrovnika se poroča: Neugodno vreme zelo vpliva na akcije Francozov in Črnogorcev. Vjeti črnogorski vojniki pripovedujejo, da so francoski topničarji na Lovčenu zelo pobiti, ker se ne morejo obvarovati mraza. Med nočnim straženjem je zmrazilo že več francoskih vojakov. Okolico Kotorja razven opoldne zagrinja gosta megla. Tudi obrežje zakriva megla in zelo ovira francosko bojno brodovje, ki tudi do zdaj ni še želo nikakih uspehov.

KAKO JE V ŠABCU?

Nekdo, ki je z dovoljenjem vojaških oblasti posetil Šabac, opisuje svoje vtise

tako-le: Iz Majura sem se peljal z vozom v nanovo osvobojeni Šabac z dvema častnikom. Prvo, kar sem opazil, je velika srbska vojašnica ob meji, ki je ostala nepoškodovana. Naši so napravili v njej bolnišnico. Pred nepoškodovanim železniškim mostom preko potoka Kamičak, leži ozki tir, ki vodi v Lješnico. V Šabcu samem je prva daljša ulica, Jepremova ulica, le malo poškodovana. Dalje od te ulice vodi Karagjorgjevičeva ulica, ki je središče mesta. Tu se še vidi opustošenje, ki jih je napravila vojna. Tu je podrt cerkev, ki je bolj podobna kakemu razrušenemu starodavnemu gradu. Razrušen ni samo stolp, temveč tudi celo poslopje. Na mestni hiši je porušena sprednja stena, poleg stoji poštno poslopje brez strehe. Samo v tej ulici je 48 hiš, ki so večinoma popolnoma razstreljene. Življenje pa je tu živahnejše kot kdaj prej, povsod so se namreč nastanili naši vojaki. Ulice so polne raznih vozov. Pred neko podrt hišo sede na rdeči posteljni odeji naši vojaki ter igrajo brezskrbno na karte. Poleg hiše trgovske trdnice Kraljevo kaže samo še en podboj, da je na tem mestu stalo veliko poslopje. Tudi hiša trdnice Kraljevo je izginila, le napisana deska je še ostala. Spremljajoč častniki pripovedujejo: Srbi so v zadnjem času obstreljevali iz Šabca na nasprotnem bregu ležeči Klenak. Naša artiljerija je odgovarjala in uspeh ni izostal. Srbsko prebivalstvo je že davno pobegnilo razen onih, ki so se po našem odhodu meseca avgusta vrnili. Srbi so bili mnenja, da bodo ostali vedno v posesti Šabca, kar sklepamo iz tega, da so še nedavno praznovali nekako veselico in da so začeli tudi nanovo graditi dve hiši.

PASIČ TEŽKO OBOLEL.

Sofija, 17. novembra. »Utro« poroča iz Niša: Srbski ministrski predsednik Pašić je že nekaj dni težko bolan na živcih. Tudi njegova zunanost se je močno spremenila. Upadel in opešal je tako zelo, da ga je le težko zopet spoznati.

Nemci odbijajo prodiranje Rusov in poročajo, da so ujeli 28.000 Rusov. — Med ujetniki Japonci. — Na naši novi severni fronti so se pričeli boji. — Ugoden položaj v Karpatih. — Naš prestolonaslednik na bojišču. — Velika bitka na Krakovski črti.

Berlin, 16. novembra. (Uradno.) Boji na vzhodu trajajo dalje. Včeraj so naše čete, ki se bore v Vzhodni Prusiji, vrgle nazaj sovražnika južno od Stallupöna.

Čete, ki operirajo iz Vzhodne Pruske, so pri Soldau uspešno odbile ondi prodirajoče ruske moči in so vrgle na desnem bregu Visle prodirajoče ruske moči v zmag polnem boju pri Lipnu na Plock nazaj. V teh bojih je bilo ujetih 5000 Rusov in zaplenjenih 10 strojnih pušk.

V bojih, ki so se vršili nekaj dni kot nadaljevanje uspeha pri Wlocławsku, je padla odločitev. Več ruskih armadnih zbo-

rov, ki so nastopili proti nam, je bilo vrženih nazaj preko Kutno. Rusi so izgubili 23.000 mož, katere smo ujeli in najmanj 70 strojnih pušk in tudi topov, katerih število pa še ni dognano.

Najvišje armadno poveljstvo.

BOJI NA NAŠI SEVERNI FRONTI.

Dunaj, 16. novembra 1914. (Kor. urad.) Uradno se 16. t. m. razglša: Na severnem bojišču so se pričeli na posameznih delih naše fronte boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, generalni major.

že veliko bojov in bila povišana v podčastnika. — Tudi gospej Nataliji Dubreulle-Echappart se je po dolgem beganju posrečilo dospeti do stotnije, v kateri je služil njen mož kot častnik. Preoblečena kot vojak je deloma hodila peš, deloma se je vozila s trenom, časih skrita v slami, deloma je potovala z ambulanco. Na ta način je sledila možu v Vzhodno Prusijo. Med bitko je bila v neposredni bližini bojne črte ter je od časa do časa dobivala vesti o svojem možu. Časih je prihitel mimo nje ordonanc, ki je nosil povelja in obvestila in ji mimogrede zaklical: »Vaš mož je živ in zdrav!« Potem zopet je prišel mimo kak vojak, ki je vodil ranjence iz bojne črte ter jo obvestil, da se možu še ni nič hudega pripetilo. Tako je gospa Echarppe prebila na bojnem polju 14 dni, ko prihitel nekega dne blizu Biale k njej neki vojak in ji zakliče: »Videl sem pastjo vašega moža; zadel ga je šrapnell« Gospa se je nemudoma podala v vojni metez iskati svojega soproga. Našla ga je in ni bil smrtno ranjen. Z naporom vseh moči ga je dvignila in ga odpeljala 5 km daleč do prve železniške postaje, od koder sta se z drugimi ranjenci odpeljala domov. — Tretja častniška soproga je preoblečena sledila svojemu soprogu na bojno polje in ga po dolgih trudih in naporih našla. Pozivu, da se vrne domov, ni hotela slediti, marveč se je ponudila, da služi kot prostovoljec. Sprejeli so jo za tolmača in sedaj zaslišuje vietnike.

Jožefa I., našega slavnega zaveznika. Nemškim četam se ukazuje, da gredo mimo, ne da bi pozvonile in ne da bi grad kakorkoli vznemirjale.«

DOPISNICA UČITELJA Z BOJIŠČA SVOJIM UČENCEM.

Iz Kremse se poroča: Učitelj Grubenmüller v Schilternu je poslal svojim učencem s severnega bojišča to-le dopisnico: »Moji ljubi otroci! Vi dobro veste, zakaj nisem po preteku počitnic zopet prišel v Vašo sredino, da bi Vas učil, kakor prejšnja leta. Na vseh straneh ogrožavajo našo ljubo domovino srđiti sovražniki in treba je milijonov vojakov, da se odvrne nevarnost. In tako so tudi mene upoklicali pod orožje. Bodite prepričani, da bodo avstrijski vojaki storili svojo dolžnost za domovino in mladino. Ko se bom zopet vrnil na dom, Vam bom povedal veliko zanimivih reči. Prisrčne pozdrave od Vašega učitelja Karola Grubenmüllerja.«

ŽENSKES V RUSKI ARMADI.

Magrini poroča v »Secolu«, da služi v ruski armadi več žensk, večinoma častniških sopro, ter navaja naslednje slučaje: Gospa Ana Andrejev, 29letna soproga nekega višjega častnika, se je poslovila od svojega soproga, ko je odhajal v vojno. Komaj je pa odšel, je hitela v svoje stanovanje, si odstrigla lase in oblekla obleko navadnega vojaka; zmenjena je bila z nekaterimi vojaki in z njihovo pomočjo je dohitela soprogo oddelek. Prosila je, da jo sprejmo kot prostovoljca, kar ji je bilo tudi dovoljeno. Gospa se je doslej udeležila

× × ×

JAPONCI V RUSKI ARMADI.

Berolin, 17. novembra. V bojih pri Eyat, Khunenu in Stallupönen so Nemci ujeli veliko sovražnikov. »Nationalzeitung« poroča, da se nahajajo med ujetniki tudi Japonci. Pomota, da bi bili ujeti mongolski ruski vojaki, je izključena, ker so ujetniki nosili japonsko uniformo. Bili so japonski topničarji, ki se uporabljajo pri ruskih topovih.

× × ×

POLOŽAJ V KARPATIH.

Budimpešta, 16. nov. »Az Estov« poročevalac naznanja iz Marmarosszigeta z dne 15. t. m.: Naše karpatske čete so si na podlagi izvrstno sestavljenega načrta zagotovile sijajno obrambno črto. Naravnost nemogoče je prodreti to obrambno črto. Sovražnik je to očitno že tudi spoznal, kajti že pred tednom dni je ustavil svoje napade krog Delatyna in drugih karpatskih točkah. Južno od Delatyna počiva naše, severno pa ruske čete. Delatyn je izprazen. V južnem delu vasi stoje naše straže, v severnem pa ruske — oko v oko. Patrole so le 200 m oddaljene druga od druge, vendar ne streljajo. Kakor bi vladalo tiho premirje, tako mirno je na tukajšnjem bojišču. To je prisilno premirje, ki ga predpisuje nevrete: gosta megla in snežni viharji. — Dalje piše poročevalec: V Husztu, zadnji ogrski železniški postaji proti Galiciji, prebivalstvo popolnoma mirno pričakuje nadaljne dogodke. Decala zaupa našim karpatskim četam in artiljeriji, ki se lahko upira vsaki ruski premoči, ki bi skušala priti čez Karpatce. Rusi doslej še niso poizkusili napada na karpatske utrde. Naše čete so se bile z ruskimi predstavami pri Wiskowu in jih s krvavimi glavi zapodile nazaj.

RUSKE POZICIJE V BUKOVINI.

Kristianija. Iz Londona poročajo: Namesto da bi glavno mesto Črnovice obstreljevali, so Rusi mesto pustili in so prekoračili reko Prut, da zadenejo na Avstrijce v tem okraju. Vsa moč ruske armade je v bližini Starozynetca in Sulcza koncentrirana.

× × ×

PRESTOLONASLEDNIK NADVOJVODA KAREL FRANC JOŽEF NA BOJIŠČU.

Dunaj, 17. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnega častniškega stana se poroča: Njegova c. in kr. visokost nadvojvoda Karel Franc Jožef se je pred nekaterimi dnevi zopet podal na bojišče, da obišče in da osebo v imenu najvišjega vojnega gospoda pozdravi tiste čete, ki jih ob svojem prvem obisku ni videl. Ob tej priliki se je nadvojvodu prestolonasledniku tudi nudila prilika, da si je ogledal svoj podeljeni mu pešpolk št. 19. Nadvojvoda je v imejiteljski uniformi polka med slovesnimi zvoki cesarske pesmi prešel polkovo fronto ter je ogrsko krepko nagovoril polk in zaklical »Eljen«! kralju, nakar so vojaki navdušeno klicali »Eljen«! Ko je pozdravil nadvojvoda častnike in pripel na prsi odlikovanim častnikom odlikovanja, je poprijel za besedo armadni poveljnik, ki se je zahvalil nadvojvodu v imenu vseh čet za obisk, ki jih časti in navdušuje. Viharji »Živio-klic« so dali duška navdušenim čustvom. Sledil je vznošen prizor, ki je na vse navzoče globoke učinkoval. Nadvojvoda prestolonaslednik namreč zajezdi konja na čelu svojega polka in ga vodi mimo armadnega poveljnika. Ko se je nadvojvoda prestolonaslednik vrnil v glavni stan, je poročal, da je duh in stanje naših čet izborni.

× × ×

POLOŽAJ V KRAKOVU.

»Nowa Reforma« z dne 12. listopada piše o evakuaciji Krakova. Krakov je izprazen. Lahko je to potrditi, tudi če ne bi videl kolodvora, ki je sicer slika mestnega življenja, na katerem je v poslednjih dneh gospodovala taka mrzlična naglica. Nobenega življenja. En sam fijakar je pred poslopjem. Ni videti nasačev in železniških postrežnikov. S tramvaja stopajo dve — tri osebe, hiteč na kolodvor. Njih številno redkokdaj pomnoži kdo, ki bi prišel peš. Orožniki in vojaki so vse, kar je življenja na postaji.

Dne 12. t. m. so odšli trije vlaki. Ob pol 7. zvečer je odšel zadnji. Od zdaj bo prihajal vsak dan samo dvakrat vlak z Dunaja in samo dvakrat odhajal. Ti vlaki so samo za vojaštvo, ki se izkaže z legitimacijo trdnjavskega poveljstva. Jutranji vlak je bil napolnjen z manjubožnejšim ljudstvom, ki so ga orožniki in vojaki z bajoneti pospremili skozi mestne ulice na postajo. Mož skoro ni bilo videti; bili so tam otroci iz predmestij in žene z dojenčki, često tudi bolniki, na rokah. Na obrazih potrlost, obup ali solze. Ali bodo videli, ko se povrnejo, kaj se je zgodilo z njihovo živino, ki je dasi revna, vendar bila celo njihovo imetje. Trdo vojno pravo ne pozna

usmiljenja; nad te posamezne katastrofe je interes trdnjave, ki ne more imeti balasta, obtežujočega obrambo.

Druga arterija, ki je vezala Krakov z zunanjim svetom — pošta je že tudi kot železnice brez civilnih uradnikov. Vse samo vojak. Edini vratar v svoji vzvišeni uniformi, kot samotni civilni otok, štrli še iz vojaškega morja. Tiho, skoro pusto, je na sicer tako nemirni pošti, nemir, ki je zdaj, ima čisto drug značaj. Pečat vojne je nanj vtisnjen.

Prodajalne in skladišča so po povelju trdnjavskega poveljstva zaprte — nekaj nenavadnega za delavnik. Vse zaprto, zapuščeno, misli, da je praznik, toda pusto je na ulicah in trgu. Do črke vse je zaprto. Bledo jesensko sonce odseva skozi meglo in oblake iz mokrih hodnikov in luž po ulicah. — Tovoren voz je čuti — vojaški transport, kopita konj vdarjajo po tlaku — misli, da je fujakar — oddelek kavalerije gre svojo pot. Kjer kaj stoji in kjer kaj gre, vse je vojak. Krakovčani čutijo, kako minimalna je postala njihova vloga, tiho sede v hišah in čakajo, kaj tek dogodkov prinese. O, da bi po teh dnevih pripravljanja prinesel vesele vesti in pred vsem mir, odstranitev vojne groze od tihih zidov podvavelskega mesta!

× × ×

VELIKANSKA BITKA NA KRAKOVSKI ČRTI.

»Nowa Reforma« piše: Na Krakovski črti se pripravljala velika bitka. Sovražnik žene od severa obrovne sile, tako da more biti Krakov vsak čas odrezan od sveta. Nasproti tem silam stoji avstrijska armada . . . (zaplenjeno). Slavni trikot, ki loči tri države, bo najbrže kraj velike bitke; drug tak teren bo Krakovska okolica.

Cilj ruske armade je očividni, za vsako ceno hoče vdreti v Nemčijo in koraka nad Nemce v fronti, ki gre od Plocka, Varšave in Deubina na zapad, v smeri proti Poznaniu in Wrocławu. Vse premikanje spojenih vojsk se vrši v teh smereh, da bi ta načrt Rusije preprečili. Razstavljanje naših vojsk novi fronti je v teku in skoro bo dovršeno, konflikta nam ne bo treba več dolgo čakati.

Iz poljskih listov zveni res nekaka skrbnost za staroslavno mesto Krakov, za Wawel in njegove zgodovinske, stare spomenike. A vendar upajo, da starodavno mesto, ki ga ni samo enkrat pretresal bojni vihar, ki se ni samo enkrat upiral premoči sovražnikov, vzdrži, da, še pomladi se. Krakov je danes trdnjava in samo trdnjava. Druge vrednosti nima ali pa izginejo pred velikostjo te.

× × ×

RUSKI CAR V IVANGORODU.

Kristijanija, 17. novembra. Iz Peterburga brzojavljajo: Ruski car je obiskal trdnjavo Ivangorod. Opazoval je delovanje baterij in se dal skupno z branilci trdnjave fotografirati. Nato se je z avtomobilom vozil po okolici Ivangoroda.

Car si je ogledal obrambne jarke in priprave, ki so jih nasprotne čete postavile. Obiskal je tri vasi, kjer so bile katoliške cerkve porušene od nemške artiljerije. Podaril je vsaki vasi toliko denarja, da bodo lahko cerkve zopet sezidali. Obenem je ukazal, naj se da vsem prebivalcem v okolici potrebna podpora.

Carskoje selo, 17. novembra. Car Nikolaj se je vrnil semkaj nazaj.

× × ×

PROTI NEMSKIM LISTOM NA RUSKEM.

Stockholm, 16. novembra. Iz Petrograda se poroča, da je ruska oblast zadržala sedaj tudi »Nordlivländische Zeitung« v Dorpatu in »Revaler Zeitung«. Rusko časopisje odobruje taj korak proti glavnim bojevnikom nemškega šovinizma v baltičkih pokrajinah.

Odnošaji med Japonsko in Turčijo prekinjeni.

JAPONSKI POSLANIK ZAPUSTIL CARIGRAD.

Carigrad, 17. novembra. Japonski poslanik je 15. t. m. prišel k velikemu vezirju po svoje potne liste. Dne 16. t. m. je zapustil s poslaniškim osebjem Carigrad.

Obstreljevanje Lovčena.

Kotor. Graški listi poročajo: Uspeh naše artiljerije v boju proti francosko-črnogorski na Lovčenu je bil v zadnjih časih uničujoč. Begunci iz Črnogore pripovedujejo, da je takozvana utrdba Kuk porušena. En sam strel naših orjaških topov z ladji je uničil dva nasprotna topova, pobil 9 in ranil 23 mož.

Turčija v vojski.

TURŠKI NAPAD NA ANGLEŽE.

Carigrad, 16. novembra. Poročila turškega glavnega stana poročajo: Včeraj smo napadli Angleže v Fao. Imeli so številne mrtve, katerih število cenijo na 1000 mož.

SVETA VOJSKA V MAROKU.

Geni, 17. nov. Madridski list »Imparzial« poroča: Iz okraja El Arisch so prikorakale močne čete. Tanger, Rešid in Meknesa so zasedeni od oboroženih mohamedancev. (Vsi navedeni kraji so v severozahodnem delu Maroka.)

ANGLEŠKO - FRANCOSKO BRODOVJE BLOKIRA PRISTANIŠČA V MALI AZIJI.

Atene, 16. novembra. Iz Mitilene se poroča, da angleško-francosko brodovje blokira najvažnejše luke v Mali Aziji. Francoske ladje so z velike daljave streljale na zunanje utrdbe Smirne.

BOSENSKI MOHAMEDANCI POZDRAVLJAJO SULTANA.

Carigrad, 17. novembra. (Kor. urad.) Mufti v Tuzli in ostale bosenske narodnosti so odposlale sultanu kalifu brzojavko, ki izjavlja, da žele zmagati muslimanom in njih zaveznikom.

JAPONCI PRIDEJO V EGIPT?

Rim, 15. novembra. Tukaj se splošno govori, da se nameravajo japonske čete izkrcati v Egiptu. Japonci so z zavzetjem Čingta izvršili svojo nalogo. V Evropi tropsorazum baje Japoncev ne more uporabiti. Zato se izkrcajo v Egiptu, kar vse kakor dokazuje, da je turška nevarnost večja, kakor bi tropsorazum rad, da bi svet o njej mislil.

Boji na zahodu.

Berolin, 16. novembra. Veliki glavni stan poroča: Na zahodnem bojišču je bilo včeraj delovanje na obeh straneh vsled velikega viharja in sneženih zametov le neznamo.

Na Flanderskem naši napadi polagoma napredujejo.

V Argonskem gozdu smo dosegli nekaj večjih uspehov.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Pred odločitvijo na Flanderskem in na severnem Francoskem.

Pariz, 17. nov. Vojni poročevalec pariške »Information« pošilja z bojišča vznemirjajoča poročila in pripravlja polagoma na neizogibljivo bodočnost. Med drugim poroča, da se desno nemško krilo vedno izdatno ojačuje in da dobiva novo artiljerijo. Na nekaterih točkah stoji nasproti 1 Angležu 10 Nemcev. Zavezniki drže zasedene močno utrjene črte zahodno od Dixmuidna, Yperna, Lilleja in Arrasa. Včeraj se je čulo gromenje topov že v Saint-Polu in v okolici. Boj divja zdaj na celi črti od Nieuporta do Arrasa. Neka brzojavka berlinske »Deutsche-Tageszeitung« iz Kodanija izvaja, da tvori nemški sunek proti Dixmuidnu in Ypernu najvažnejšo operacijo, odkar se je pričela vojna. Boja so se udeležile večje sile, kakor kdajkoli prej. V četrtek sta metala dva letalca na Ypern bombe, ki so padle na cerkev in na mestno hišo, ki sta popolnoma razrušeni.

Odpor zaveznikov proti nemškemu sunku. Rotterdam. Holandski vojni dopisnik poroča:

Nemci so se polastili mesta Dixmuiden, ampak zavzetja pa niso mogli izrabiti. Črta zaveznikov ni nikjer pretrgana, četudi se tu in tam umikajo. Zavezniki se trudijo, da preprečijo razpostavljenju težkih nemških topov okoli Dixmuidena. Zato morajo Nemce nazaj vreči čez vodo. Na vsak način se mora preprečiti, da bi Nemci tu veliko moč zbrali, se zajedli kakor klin in postavili težke baterije.

ANEKSIJA CIPRA PO ANGLEŽIH.

Prinašamo sliko mesta Larnaka na otoku Cipru. Otok meri 9282 km² in je zelo rodovit. Glavno mesto je Nikozija, najboljša pristanišča in najbolj razvita trgovina pa je v Larnaki. Otok

London. »Daily Mail« piše: Središče nemškega napada je še zmerom Ypern. Boji so zelo hudi; otežujejo jih megla. Včasih je megla tako gosta, da so vsi vojaki z orožjem vred premočeni. Nemci so napravili nov sunek v smeri proti La Bassée. Primerno temu so bombardirali tri mesta: Ypern, Bethune in Arras. Francoski poljski topovi 7.5 cm so jako dobri. Mesece se že rabijo pa so še tako ohranjeni, da ni popolnoma nobene izpremembe na njih opaziti. Napori Nemcev niso odjenjali, na gotovih krajih še zmerom zbirajo velike moči. Kritični boji, kjer pade veliko ljudi in se izgubi veliko materiala, so na dnevnem redu. »Nemci ne zmagujejo, ampak premagani pa tudi niso.«

Bitka pri Dixmuidnu in Yperu najvažnejša operacija v celi vojski.

»Deutsche Tageszeitung« poroča iz Kopenhagna: Sunek proti Dixmuidnu in Yperu je bila najbolj pomembna operacija od začetka vojne. Sodelovalo je več čet kakor sploh kdaj.

Angleži zapuščajo Dover.

Flissingen. Neki kapitan, ki je semkaj došel, pripoveduje, da so Angleži dne 15. novembra ukazali mesto Dover izprazniti. Prebivalstvo da je v veliki vznemirjenosti zbežalo.

Rousselaere v boju.

Nizozemski »Telegraf« poroča: V Rousselaere prihajajo nepretrgoma novi ranjenci. Mesto je izgubilo 800 hiš, ki so porušene in požgane. Prebivalstvo je moralo dati 20 talnikov, od katerih sta dva vedno na magistratu.

Strah pred špioni.

London. Angleški državljani Gustav Ernst, ki je nemškega pokolenja, je bil obsojen na sedem let prisilnega dela. Obtoženec je priznal, da je proti primernemu plačilu tajno dopisoval.

Vroči boji ob Aisni.

Frankfurt, 17. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča: Ob celi Aisne črti se je zopet pričel boj s posebno silovitostjo.

Učinki nemške artiljerije v okolici Lille niso še dognani.

Genf. Rezultat artiljerijskega boja od nemške strani na vse važnejše kraje okoli mesta Lille kakor: Armentieres, La Basel, Bethune itd. je še nepregleden. Posebno krepko je udarila nemška artiljerija južno od Yperna, kjer so pod njenim varstvom pruski gardni oddelki navalili na Angleže, ki jim je šla zelo trda.

Strašni časi v mestu Arras.

Škof v mestu Arras je pisal uredniku francoskega lista »Nord Maritime« pismo, v katerem pravi:

Od 31. oktobra naprej smo brez plina, brez elektrike, pošte, telefona in telegrafa. Trpimo pod strašnim ognjem nemške artiljerije. Mesto je podobno veliki rakvi. Dosedaj je poškodovanih 400 hiš. Ljudje stanujejo po kleteh. Danes je padla ena granata v bolnišnico, več jih je pa padlo na cerkev St. Gery. Ubilo so 30 oseb, 17 pa ranile.

Vsi polkovni poveljniki nemškega 15. armadnega zbora padli.

Strassburg, 17. novembra. Zdaj, ko je padel tudi poveljnik 8. württembergškega polka št. 126, polkovnik Pavel pl. Schimpf junaške smrti na čelu svojega polka, so padli vsi poveljniki pešpolkov 15. armadnega zbora, ki so jim poveljevali, ko so polke mobilizirali. To poročilo dokazuje, kako malo da višji nemški častniki pazijo na svoje življenje.

Zavezniki nočejo vojakov žrtvovati.

Dopisnik lista »Times« poroča iz Francoske: Čudi se optimizmu prebivalstva ob Aisni, zlasti pa mesta Reims. Ljudje pravijo, da se zaveznikom ni posrečilo Nemcev vreči z njihovih postojank: ampak da ljudje dobro

razumejo, da je samo dvoje na izbiri ali žrtvovati veliko ljudi, ali pa pustiti, da se žetaki poškodovana mesta še nadalje obstreljujejo. Zavzetje sovražnih postojank bi stalo tisoče vojakov življenj; to bi bila slaba taktika življenje mož na ljubo takim obupnim pustolovščinam zapravljanja. Francozi se čutijo varne in gotove, da Nemci ne morejo prodreti. Za nje je pridobljen čas velik dobiček.

Strah pred nemškim vpadom na Angleško.

London, 17. novembra. »Times« poroča: Ljudje, ki mislijo, da Nemčija nima dovolj čet, da bi jih izkrcala na Angleškem, so optimisti. Veliko milijonov Nemcev je pod orožjem. O različni kvaliteti nemške in angleške mornarice govoriti je nezmisel. Sedanost je pokazala, kaj Nemci zmorejo, in bodočnost bo še nadalje pokazala. Od varnosti angleških otokov je odvisen uspeh vojske. Čisto napačna je trditev, da za napad na Angleško primanjkuje nemških vojakov.

Francozi kličejo pod orožje 17-letne mladence.

Pariz, 17. nov. »Herald« poroča iz Bordeauxa: Francoski ministrski svet je sklenil poklicati pod orožje 17letne mladence.

Angleško novačenje v Indiji.

Haag, 16. novembra. »Westminster Gazette« poroča, da Angleži med Indijci nove rekrute nabirajo. V Gwalioru so ponudili 5.000, v državi Bikanir ravno toliko mož. »Daily Chronicle« sodi, da nabere Anglija do konca leta v Indiji 100.000 mož, ki bodo izurjeni prej, predno poteče eno leto.

Nesoglasja med Angleško in Belgijo.

Hamburg, 17. novembra. Iz najboljšega bruselskega vira se potrjuje poročilo, da so nastala med Angleško in Belgijo zelo resna nesoglasja. Pravijo, da je osebno občevanje med belgijskim kraljem Albertom in med angleškim vojnim ministrom prenehalo. Kralj želi, da bi se z Nemčijo dosegel direkten sporazum, to pa hoče Angleška preprečiti.

Angleške bombe v nemškem glavnem stanu.

»Nowa Reforma« poroča: Preteklo nedeljo (8. t. m.), kot prinaša »Temps«, je bil nemški generalni štab v kraju Thielu v Belgiji. V nedeljo jutraj je prišel cesar Viljem in ostal tam do opoldne. Komaj se je odpeljal, se je prikazal nad tem krajem angleški letalec in vrgel bombo skoro na isto mesto, kjer je bil nekoliko poprej cesar Viljem. Dva nemška vojaka sta bila ubita.

Koliko stane Francijo do zdaj vojska?

Bruselj, 17. nov. V prvem četrtletju so izdali Francozi za vojsko že nad tri tisoč milijonov frankov. »Telegraf« poroča iz Christianije, da je zahtevala francoska vlada od parlamenta bojni kredit 911 milijonov frankov, 800.000.000 jih porabi za vojne izdatke meseca novembra.

Zvišanje premij za ladje v Kanalu.

Rotterdam, 17. novembra. »Lloyda« je zvišal premije za ladje v Kanalu za četrto odstotka.

Prepovedani časopisi na Angleškem.

Rotterdam, 17. novembra. Angleška vlada je prepovedala uvoz južnoafrikanških in španskih časopisov.

Lloyd Georges pere Anglijo.

Amsterdam. Lloyd Georges je dejal na shodu nonkonformistov sledeče: Tri dni pred izbruhom vojske smo bili z Nemčijo v boljših odnosih, kakor pred 15. leti. Noben človek na Angleškem ni mislil na možnost kake vojske. Mi nismo imeli nobenih načrtov proti Nemčiji, nismo vpadli v nemško ozemlje in tudi nismo vojske iskali. Zaradi njenih kolonij. Mi smo šli v vojsko iz gola viteštva, da slabše ščitimo. O Turčiji je dejal, da je njeno obnašanje zaničevanja vredno. Prišel je obračun za njene hudobije ravno v času, ko se bori na strani opustoševalca Belgije. Anglija potrebuje veliko žrtv v denarju in na ljudeh, ampak glavna napaka nemškega računa se vidi vedno bolj jasno. Angleški največji vojaški faktor je ta, da se bori za pravico . . .

Združene države in vojska na morju.

Washington, 16. novembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: Mornariški oddelek je pooblaščen, da poda izjavo predsednika Wilsona o nevtralnosti v okrožju Panamskega prekopa med vojsko. Prepovedano je vsem aeroplanom in zrakovplovom tistih držav, ki se vojskujejo, da se izpuste na zemljo ali da beže. Bojne ladje vojskujočih se držav smejo uporabljati brezžične brzojavke le v takih zadevah, ki tičejo prekopa. Izjavi je priložena pogodba sklenjena med Združenimi državami in Panamsko republiko, da se gostoljubnost, ki jo Panamska republika izkazuje vojskujočim se državam, ne razteza tudi na

okrožje prekopa, marveč da je za dobo treh mesecev preklicana. Vojskujočim se državam je prepovedano, da izkrujejo ali vkrujejo vojake in municijo. V nobenem trenutku se ne smejo nahajati več kot tri bojne ladje v kakem končnem pristanišču ali v sosednjih morjih ali se skozi prekop voziti. Izjava predsednika omejuje čas vsidranja ladjam vojskujočih se držav na 24 ur.

Podkupljena Grčija.

Tripelentna posojuje Grčiji denar.
Atene. Grška vlada je dobila po posredovanju Francije od neke finančne družbe 20 milijonov na račun glavnega posojila 250 milijonov.

Italija.

ITALIJA PREPOVEDALA VOŽNJO ŽITA SKOZI DEŽELO.

«Kölnische Zeitung» poroča iz Milana, da je Italija prepovedala vsak izvoz žita skozi Italijo v sosednje države. To prepoved utemeljuje s tem, da je cena živil preveč narasla.

NOVI VOJNI KREDIT V ITALIJI.

Rim, 15. novembra. Vojni kredit Italije se pomnoži za 400 milijonov. To je zahteval novi vojni minister Zupelli, da mu bo mogoče razširiti načrte svojega prednika generala Grandi, za čigar program je bilo že preje dovoljenih 350 milijonov, ki so danes skoraj docela porabljeni. V ministrskem svetu se je dosegel popoln sporazum glede nabave novega kredita. Vprašanje o nabavi je nedavno bilo povod, da je ministrstvo odstopilo.

AMNESTIJA V ITALIJI.

Budimpešta, 15. novembra. »Az Est« je zvedel iz Rima: Ljudska stranka je sklenila prirediti shode, na katerih bi od vlade zahtevala pomiloščenja za železnice ter poštne in brzojavne uradnike, ki so bili obsojeni o priliki zadnjega štrajka. Vlada je voditeljem stranke naznanila, da se o priliki pričakovanega veselega dogodka v kraljevi družini namerava velika amnestija, zato naj stranke ne prireajo političnih agitacij.

FRANCOZI GROZE ITALIJI.

Milan, 17. novembra. Med predavanjem pariškega profesorja Richeta v Turinu so se pojavili burni prizori. Govornik je grozil z izstradanjem Italije, če bo še preskrbovala Nemčijo in Avstro-Ogrsko z živili. Pristavil je, da zadostujejo za zavaritve Giblarske pomorske ožine tri torpedovke. Med zborovalci je po tej provokaciji proti Francozu tako zašumelo, da je morala policija razpustiti shod.

Kanada se boji obstreljevanja morske obale.

London. »Manchester Guardian« poroča: Obrežje pri otoku Vaucouver je zaradi obrambe zaprto. Prebivalstvo se boji, da bi nemško brodovje začelo obrežje obstreljevati.

Otok Vaucouver leži na zahodni obali Severne Amerike in spada h Kanadi, angleški koloniji.

Burska ustaja.

Kapstadt, 17. novembra. Poveljnik Visser je ujel med Varryburgom in Marigobo 17 vstašev, poveljnik De Beer pa je ujel v okolici Schweizerenke 500 mož močno četo s 70 konji. Na obeh straneh je bilo več lahko ranjenih.

Odlikovanje izm. Potioreka.

Dunaj, 17. novembra. Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Vrhovni poveljnik, general pehote nadvojvoda Friderik, je poslal višjemu poveljniku balkanskih sil feldcajgmajstru Potioreku sledečo brzojavko:

»Izredno me veseli, da lahko najpristrčnejše častitam Vaši ekscelenci na Najvišjem odlikovanju z vojaškim zasluznim križem I. razreda z vojno dekoracijo. V tem počaščenju ne vidim samo najmilostnejšega priznanja izrednih zaslug, ki si jih je priborila Vaša ekscelenca kot odličnega poveljnika balkanskih sil z dosedanjimi uspehi hrabrih čet na južnem bojišču, ki so tako srečne, da venča njih obudovanja vredno vztrajnost ne glede na smrtno nevarnost, kakor tudi njih brezprimern elan in hrabrost po toliko težkih urah, sijajen, popoln uspeh. Prosim Vašo ekscelenco, da sporočite svojim podrejenim bojnim silam moje prisrčne častitke. Moje odkritosrčne želje spremljajo Vašo ekscelenco in hrabre balkanske bojne sile na nadaljnjem zmagovitem pohodu.

General pehote nadvojvoda Friderik, vrhovni poveljnik armade.

Novi boji na Srbskem.

Dunaj, 17. novembra. Srbi so se umaknili za 10 km v smeri proti Kragujevcu. Pričeli so se novi boji.

Kljub srbski bojažljivosti in sposobnosti srbska vojska ne more več dolgo trajati vsled pomanjkanja municije in vojnega materijala.

Srbski kralj Peter na smrtni postelji?

Sofija, 17. novembra. Iz Niša poročajo: Stanje kralja Petra se je tako poslabšalo, da se boje, da nastopi smrt.

Zemljevid k nesreči križarice »Emden«.

Razna poročila.

SVEN HEDIN.

Pariz, 17. novembra. Pariška zemljepisna družba je raziskovala in potovalca po Orientu, znanega Šveda Sven Hedina izključila.

YUANSIKAJ PROTI VOJSKI Z JAPONSKO.

Frankobrod, 17. nov. »Rusko Slovo« poroča iz Tokija: Kitajski guvernerji provinc so zahtevali vojsko Japonski, a Yuansikaj jih je pregovoril na prijateljstvo z mikadom in jih je pomiril. Druga brzojavka poroča, da je došel s posebno misijo v Tokio general Sapošniko.

POTOPLJENA JAPONSKA KRIŽARKA.

Frankobrod, 17. novembra. Preko Peterburga se »Frankfurter Zeitung« brzojavlja iz Tokia, da je zavezila japonska križarka »Itaro« (?) pri Karolinskih otokih na skalo in je izgubljena.

ODMEVI SVIHOVE AFERE.

Heb, 16. novembra. V procesu proti dr. Svihi je poslanec Stribrny trdil, da je policijski komisar Klima, ki je bojda pridobil Sviho za policijsko službo, hotel zapeljati razne poštne uradnike, da bi prekršili pisemsko tajnost. Vsled te izjave se je proti komisarju Klimi uvelo kazensko postopanje, a dr. Stribrny kot priča ni hotel ničesar izpovedati, sklicujoč se na poslaniško tajnost. Sodišče je pa to stališče zavrglo in Stribrnyja, ki je sedaj pri vojakih v Hebu, znova poklicalo kot prič. Stribrny je pa tudi sedaj vztrajal na svojem stališču in ni hotel ničesar izpovedati. Sedaj se o stvari obvesti vojaška oblast.

KREDITNE SREČKE.

Dunaj, 17. novembra. V včerajšnjem srečanju triodstotnih zemljiških kreditnih srečk prve emisije leta 1880. je zadela glavni dobiček 90.000 K števila 69 serije 3424.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Essen, 17. novembra. Tovorni vlak je zavozil v kolodvorsko poslopje in podrl zid. Tri osebe so ubite, veliko ranjenih.

Poizvedovanje o vojnih ujetnikih.

V sedanjem času se množe slučaj, da se mnogi obračajo na c. in kr. zunanje ministrstvo ali na dunajsko poslaništvo Ameriških Združenih držav s prošnjo, naj se jim preskrbi podatke o posameznih vojnikih naše armade, ki so v vojnem ujetništvu, ali pa, da se naj pošlje denar tem ujetnikom. Vsa tozadevna pojasnila pa daje edino le skupni poizvedovalni urad na Dunaju, ki stoji na podlagi mednarodnih dogovorov v zvezi z enakimi napravami sovranih dežel, zlasti z »Zarobljenično Komando« v Nišu, kakor tudi s »Bureau Central pour renseignements sur les prisonniers de guerre« v Peterburgu. Vse prošnje, ki se torej tičejo naših vojakov v ujetništvu, naj se torej naslavljajo naravnost na »Gemeinsame Zentralnachweise-bureau, Hilfs- und Auskunftsstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, 1. Bez., Jasomirgottgasse No. 6.

Naročajte „Slovenca,“

Na osvojenem zemljišču.

Z južnega bojišča.

Solnce je zahajalo, ko smo se trudni, počasni koraki bližali Drini. Solnce je še vedno pripekalo, pot se je pokazal na vseh straneh izpod trdega, novega jermenja pri opremi, telečnjak nas tišči in nihče ne koraka praviloma, kakor bi trebalo, pa tudi molčijo vsi. Zapustili smo zadnje kočice bosenskih kmetov, ki jih je komaj videti iz sliv in drugega drevja, povsod je vladala tihota, ki jo je pretrgalo samo to, da je kak vojak stresel telečnjak, da bi si za hip olajšal breme. Korakali smo skozi morje koruze, polne strokov in visoke rasti, tako da nas nihče ne bi mogel iz nje videti. Cesto smo bili že davno zapustili, korakali smo le s težavo po neravnih tleh, zasajenih s koruzo, kar se pred nami odpre velika livada, obraščena z visoko, gosto travo, dočim je ob strani proti Drini rastlo nizko, gosto vrbje. Tu je bila pot zaznamovana; vrbje je bilo v širokosti navadne ceste posekano, in tako se je ta pot v ovinkih vlekla do Drine. Prispeli smo na tla, ki jih zelo deroča in hitra Drina preplavlja. Čutili smo, da ni daleč reka, ki jo moramo preiti, da stopimo na sovražnikovo ozemlje. Ko smo stopali po suhem melju in pesku, nas ni bilo niti slišati, in ker ni nihče govoril, se je čulo samo težko dihanje pod težkim bremenom na ramah. Medtem so prve vrste že dosepele na debeli pesek, ki je pod podkovanimi čevlji zelo škripal. Prišli smo tudi čez to nasipino zopet na travnik, in tako se je to menjalo po celom okolišu. ki ga Drina preplavlja. Povsod smrtna tihota, nihče se ni ganil v tem pustem, gostem vrbju; samo vrane in kavke so priletavale in odletavale iz Srbije in na srbsko stran. Naenkrat smo zagledali Drino, ki je zabliščala v solncu, in vsi smo istodobno zaklicali: Evo Drine! Naše predstraže so bile že odšle čez pontonski most, in na nasprotni obali se je tupatam zagledalo kakšno bodalo, ki je molelo iz gostega vrbja. Na mostu in v njegovi bližini je bilo živahno življenje. Na obeh straneh so stale straže, v pontonih pionirji, ob obali pa so se vrstili vozovi z živcem in strelivom, pripravljeni, da se podajo na srbsko stran, ko bodo odšle zadnje čete. Dolgo smo hodili po nasipinah Drine na srbski obali, ker je poplavljenno ozemlje tu še širše in so nasipine višje kakor na bosenski strani. Šli smo čez reko uprav na kraju, kjer so bili Princip in tovariši s pomočjo srbskih financarjev prenesli orožje in bombe na našo stran. Ko smo zapustili vrbje, se je pred nami razprostrla proti vzhodu in jugu velika ravnina, obkrožena in zaprta z nizkim, prijetnim hribovjem, za katerim se vzdigujejo daleč višje gore, ki smo jih videli daleč proč v modrih obrisih. Kamor pogledaš, polja s koruzo, že požeto in posekano, da bi se ne mogel vanjo skriti kak četaš in da bi ne doživeli kakšnega presenečenja. Pet kilometrov približno od Drine je stala kmečka hiša, prva, ki smo jo zagledali, pa tudi ta je bila prazna; vrata razbita, okna izdrta, vse preiskano! Na naši levi in desni strani so namreč močni oddelki preiskovali ozemlje in so se z nami vred pomikali naprej. Zagledali smo drugo, tretjo in nadaljne hišice, vse v slivnjakih, vse odprte in prazne, dočim je malo preprostega pohištva ležalo razmetano okrog koč. Ob vsaki koči je bila koruzarna, v nekaterih še stare koruze, pred hišami pa sodčki za »rakijo«, seveda prazni. Na desni strani poti, po kateri smo hodili, je stala kočica, vsa preluknjana s strelji, podobna rešetu. Kočica je bila napravljena iz sežgane opeke, vložene v leseno okvirje hišice. Bržkone je bila svojčas v njej iskala zavežja kakšna umikajoča se srbska četa in menda se je tam vršil kak boj, — toda nismo našli sledi, ne mrtve ne žive. Zopet samo nepregledno polje koruze pred nami, vmes pa posejane slive, katerih sadje je že dozorelo, dočim je bila koruza najboljša za peči. Drugega sploh v Srbiji nismo našli! Prispeli smo, ko se je solnce že skrillo za gore in je prvi mrak začel objemati L... Tu smo imeli napraviti taborišče, kajti tam je bila lepa prizemna hiša, v kateri bi se imelo namestiti poveljništvo armade, ki je operirala v Srbiji in je bila že tako daleč napredovala, da je do nas dohajalo samo bobnenje topov. Takoj smo bili odposlali na važnejša mesta poljske straže. Ravnokar smo hoteli odložiti opremo, ko so začeli s severne strani padati na nas strelji. Vsakdo je takoj zgrabil za puško, in v hipu smo bili vsak na svojem prostoru. V trenutku smo bili razviti v črti proti strani, s katere je prihajalo streljanje, ki je postajalo vedno hujše. Naše patrulje so živahno vračale »milo za

drago« v hosto, iz katere so streljali četaši, toda le malo časa, ker smo jih obkolili in polovili. Nekateri med njimi so imeli puške in bombe, nakateri pa samo revne z žico povezane in pokrpane pištole. Obblečeni so bili slabo, izraz divji, surov, oči povešene, pogled proč od puškinih cevi in bodal, naperjenih proti njim. Nekateri so bili skriti v vršičevju dreves — tako se četaši borijo najraje, da streljajo z drevja — in niso hoteli dol. Kdor pa ni hotel, se je v hipu zvalil v svoji krvi pod drevo. Malo po tem se je zaslila salva, in četaši — junaki izza hrbita — niso več dihal! Visok holm z velikim križem na vrhu kaže, kje so pokopani. Noč smo prespali pod šotori mirno, in zjutraj je bilo okrog nas vse v najlepšem redu. Postavili so telefon na vse strani, namestili pisarne, vojno pošto, kuhinje in pekarnje, nešteti vozovi pa so se vozili neprestano z živili mimo nas za oskrbo armade v notranjosti Srbije. Obcesti in dalje proč od nje stoji več lepših zidanih hiš, več pa še nižjih in manjših iz vrbja in nežgane opeke. Vse zapuščeno in prazno, v hišah vse razmetano! Okrog hiš se je potikala goved, mukajoč, dohajaje in odhajaje s polja in gozdov. Svinje so rile po dvoriščih in vrtovih in perutnina je letala preplašena na vse strani. Psi so poiskali kakoršnosibodi zavetje, pripeti pa so tulili od žeje in glada in bi pocrkali, da jim kak naš vojak ne pretrga lanca ali vrvi. Vodnjake — ima ga vsaka hiša — smo takoj preiskali. Voda je bila pitna in zdrava. Vsem se nam je odvalil kamen od srca, ko smo se resili najhujše sovražnice — žeje. Kmalu so bili bližnji vodnjaki prazni, voda gosta, blatna; morali smo se lotiti oddaljenejših, ki jih je bilo v vasi dovolj. V taboru se je razvilo živahno življenje. Vsak je imel dosti dela: da se čez več dni preobleče (če ima v kaj), umije, opere umazane srajce in spodnje hlače in zašije, kar je treba na obleki ali na opremi. Take prilike se izrabljajo hitro in v polnem obsegu, kajti nihče ne ve, če bo imel še kdarkoli priložnosti, da se očedi in se počije. V šotore smo prinesli slame, ki je je bilo v bližini dosti. Taborišče se je pometlo in osnažilo, daleč zunaj pa smo napravili latrine. Vsi smo imeli svojega dela dovolj, vsi smo se gibal pristo in brez skrbi kakor v lastni hiši. V eni izmed boljstih hiš se je uredila začasna bolnišnica, Ranjencem, ki so jih dovažali iz bojnih črt in jih pošiljali dalje v Bosno, se je slaba godila — vsled sto in sto povpraševanj. Vsakdo je hotel izvedeti, kako je na bojišču, ali mu je prijatelj ta in ta ranjen ali mrtev, ali pa brat, sorodnik, znanec. Dolgo smo tekali za vozovi in na uboge ranjence je deževalo vse polno novih vprašanj. Vpraševalci so se vračali v tabor in tam raznesli, kar so novega zvedeli. Ko so prispeli novi ujetniki, — pripeljal jih je 16. polk — je nastal prav dirindaj in malo je manjkalo, da se niso stepli. Ujetniki so napravili vtis svobodnih mož; nekateri sploh niso hoteli spregovoriti besede. Neki visok Šumadinec se je začudil nam Srbom, da govorimo srbsko in se borimo proti Srbom. Komaj smo mu mogli dokazati, da smo Hrvatli. Kajti on še baje nikdar ni čul za to ime, ve samo, da so Srbi na svetu — do morja, čez Savo in Donavo. Ranjenci in ujetniki, nepregledne vrste vozov z živili in strelivom so nas srečale. Strelj iz topov že nismo čuli, gromenje topov nas ni več dosegalo, ker so naše čete že daleč prodirle v Srbijo. Ko smo šli po teh krajih Srbije, nismo našli nobene sledi bojev. Za vasjo se je vzdigovalo že nizko hribovje, pokrito s kmečkimi hišicami, obsajenimi s slivami, za njimi pa visoko gorovje s hrastjem zaraščeno. Gričevje je s severa in juga zapiralo veliko kotlino, po kateri vozi ozkotirna železnica od S... do L..., in v tej dolini je postaja L... popolnoma zapuščena, zaprta, nedotaknjena, krog nje pa veliko skladovje drva za kurjavo. V tej kotlini smo našli sledi bojev: mnogo izstreljenih patron in več kosov šrapnel in granat, nekaj razbitih pušk, čepice in plašče srbskih vojakov. Na južnem pogorju so se utrdili Srbi. Izkopali so jarek, spredaj dobro utrjen in maskiran z grmovjem. Naše čete so mogle tu le zelo težko napredovati, ker so morale priti pred sovražnika po goli ravnini, ko je on streljal nanje iz dobro utrjenih okopov. Kolikor više smo prihajali v hrib, tim več sledov borbe in bojev smo dobili: čedalje več odmetanega orožja in obleke, za okopi pa je bilo videti tudi mrtve srbskih mrtvih vojakov. Vsi že črni v obrazu, naphnjeni in dišeči. Ležali so na trebih ali na hrbitu, slabo oblečeni, večinoma v opankah, le malokdo v čevljih. V okopih je bilo tudi mnogo mrtičev — saj je nad meter globok; tako so si ti nesrečneži sami morali izko-

pati svoj grob! Ob plotu slivnjaka je ležal mlad, lep, črnomljen srbski častnik. Zdelo se je, da spi. Ležal je na ledjih, roke pod glavo, život stegnen, noge prekrižane — kakor da počiva. Tudi on je bil že črn v obrazu in napih-njen. Bluzo je imel nekoliko razpeto, čevlji so bili fine vrste in niso nikakor kazali, da so namenjeni za vojno. Rani-li so ga v prsi, splazil se je v senco, pod slive, in je tam umrl. Obronek holma, na katerem je bilo mnogo češpelj in nekaj kočic, je topovje strašno razrušilo. Stebla dreves so prelomljena, hiše poškodovane in razbite, zemlja izru-ta na krajih, kakor da bi bila razora-na, ograje vržene daleč proč, ubiti volli, crknjene krave, mnogo puškinih patron starega in novega modela, čepice in torbe srbskih vojakov. Povsod neznos-en smrad od človeških in živalskih trupel. Zlasti z desne strani, čez pot, ki vodi navkreber v vas med koruzo. Tam je bilo mnogo mrličev, vsi v kupih, padlih v groznem topovem ognju. Po-leg poti je ležal mrtev edini naš vojak, ki smo ga našli na bojišču. Vrh brega so bili Srbi zapustili en poljski top in eno strojno puško; prvemu so vzeli za-klopnico. Tu se je bila razvila huda bitka, ki je končala s tem, da so se mo-rali Srbi hitro umakniti, čeprav jih je naša vojska napadla z doline ter osvo-jila pri tej priliki mnogo pušk, top in strojno puško. Ob cesti so bile vse hiše prazne, razen ene, pred katero je sedel star mož z družino, držeč v roki velik križ. Odkril se je in pokazal na belo zastavo, pritrjeno ob plot. Takih belih zastav je bilo najti tudi pred drugimi hišami, ki so pa bile prazne. Starček nas je pogledal plašno, ker se je bal, da ga mi »švabi« ne bi razumeli, potem pa, ko je videl, da temu ni tako, se mu je razvezal jezik in je začel pripovedo-vati o groznem ognju, ki se je že dni vrtil ob njegovi glavi, da ni hotel zapu-stiti svoje hiše, marveč jo čuva s sina-ho in vnukoma, dočim sta mu sina šla v boj.

(Dalje.)

Dnevne novice.

+ Vojno posojilo. Podpisovanje za to posojilo se je začelo ter se konča dne 24. novembra popoldne. Za podpisovanje vla-da vsepovsod živahno zanimanje. Kne-zoskok in stolni kapitelj ljubljanski so podpisali vojnega posojila za 60.000 K. — Ta zgled poštrevnosti priporočamo vsej deželi v posnemanje! — Pri podružnici c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani je bilo od knez Schönburg-Waldenburgovega logarskega in upravnega urada Schneeberg subskribiranih med drugimi 8600 K 5½% avstr. vojnega posojila iz leta 1914.

+ Arhidijakoni za ljubljansko škotijo. Imenovani so arhidijakonom gg. kanoniki: Kolar za Dolenjsko, dr. Čekal za ljubljansko okolico, Nadrah za Notranjsko, dr. Gruđen za mesto Ljubljano, dr. Lampe za Gorenjsko.

+ Imenovan je dr. Frančišek Ušeničnik za aktualnega konzistorialnega svetnika.

+ Za vojno posojilo. Na Hrvatskem se pokazuje veliko zanimanje za vojno posojilo. Tako je podpisal dvorni svetnik Milan pl. Weiss 150.000 K, zagrebški kapitelj 500.000 K in obenem dal kot pod-poro za družine mobiliziranih 25.000 K. Najlepše pa je v tem oziru pokazala svoje domoljubje brodska imovna občina, ki je podpisala 6 milijonov kron vojnega posojila. Občinski svet v Varaždinu je podpi-sal 100.000 K vojnega posojila, zagrebški nadškof dr. Ante Bauer 300.000 kron.

+ »Svetovne vojske« drugi sešitek z zelo bogato vsebino in lepo izbiro slik je izšel in ga Katoliška Bukvarna rav-nokar razpošilja.

— Iz seznamov izgub. Ako prešteje-mo imena prvih 35 seznamov izgub, dobi-mo sledeči rezultat: Skupno število imen znaša 78.829, od tega je ranjenih 66.303, mrtvih 11.826, a ujetih 700. Od častnikov se jih nahaja v teh seznamih 4462, od teh je 938 mrtvih, 3450 ranjenih in 74 ujetih.

— Slike »Ilustriranega Glasnika« št. 12: Zadnji naboj! — Poljska baterija po porazu. — Boj pri Černovicah. — V strel-nem jarku na Srbskem. — Avstrijci zase-dejo srbsko vas. — Turki sultan Moha-med V. — Fric Bellmann. — Premagana francoska baterija. — Kako se skrijejo topovi. — Turške utrde ob Bosporu. — Gospa Falica. — Slovenski vojaki na boji-

nem polju. — Pogled na moderno trdnja-vo. — Razdejani belgijski fort Erbiand pri Antwerpnu. — Sarajevski zločinci pred sodiščem. — Avstrijski oklopni vlak. — Borovnica. — Stanovanje, zadeto od gra-nate. — Po bitki. — Ljubljana. — Papež Benedikt XV. mašuje v Sikstinski kapeli. — Razglednice iz skupine, ki jo je založila uprava »Bogoljuba«.

Za »Rdeči križ«. Centrala »Rdeče-ga križa« v Sarajevu je prejela do kon-ca preteklega meseca 724.820 K.

— Slovenski koroški zdravnik odliko-van. Zlati zaslužni križec z vojno dekora-cijo je dobil asistentni zdravnik v rezervi 87. pešpolka dr. Fr. Petek, v mirnih časih zdravnik v Velikovu.

— Padel je junaške smrti v vojski z Rusi stotnik 97. pešpolka Jakob Hrenn, sin vpokojenega c. kr. višjega računskega svetnika Jakoba Hrenn v Celovcu.

— Gališki begunci dohajajo skoraj vsak dan v Gradec. V Unter-Premstetenu pri Gradcu biva 2000 beguncev, 4600 be-guncev pričakujejo bodoče dni na Štajer-skem; 120 jih odpošljejo v Gradenberg pri Köflachu; stanovanja pripravljajo tudi 2000 rusinskim beguncem. V Celju in v okolico po Savinjski dolini pride 5000 galških be-guncev.

— Na severnem bojišču je 28. okto-bra pri Novem miastu v Galiciji padel stotnik domobranskega pešpolka št. 27. Ferdinand Gobanz. — Na severnem boji-šču sta bila ranjena četovodja 17. pešpolka, za hrabrost odlikovani Tobija Pezdir, ki se sedaj nahaja v bolnišnici v Košicah na Ogrskem, in sin ljubljanskega trgovca eno-letni prostovoljec Rohman. Po privatnih vesteh so padli kadet Ružička in enoletna prostovoljca Opančara in dr. Sajovic. — Umrl je za ranami, dobljenimi na sever-nem bojišču, kadet 70. pešpolka Ivan Pe-lan. — Padel je na severnem bojišču po-sestnikov sin Ivan Oset iz Hruševca pri št. Juriju ob južni železnici. — Nadporoč-nik 47. pešpolka Ivan Bedenk iz Kranja, o katerem se je poročalo, da je mrtev, je v vojnem ujetništvu v Rusiji. — Padel je kadet aspirant pri domobranskem polku št. 6 Jožef Rus. — Ranjen je asistent voj. zdravnika dr. Dernovšek.

— Baščani izpuščeni na svobodo. Za-grebškim »Novinam« poročajo te dni z Reke, da so došli iz Ljubljane v Baško do-slej v preiskavi se nahajajoči gg. župnik Mate Milovčič, hotelirja Grandić in A. Tu-dor, Dorčić in Dujmović. Proti njim naper-jene ovadbe so se izkazale kot neuteme-ljene.

— Smrtna kosa. Iz Kočevja poročajo, da je umrla ga. Uršula Tekavec iz Hrovač, tašča g. Ivana Lončarja. Pogreb se je vršil 12. t. m. N. v. m. p.!

lj Umrl so v Ljubljani: Josip Re-mić, tovarniški delavec, 64 let. — Bar-bara Pilko, ključavničarjeva žena, 37 let. — Marija Ribič, sodnega sluge vdo-va, 77 let. — Rajko Novak, bivši čev-ljarski pomočnik, 76 let.

— Med ranjenci 7. lovskega bataljona se nahaja tudi Franc Brenk, doma z Viso-kega pri Kranju. Če kdo vé, v kateri bol-nici se zdravi dotični vojak, naj blagovoli sporočiti na naslov: Urška Brenk, Kranj hiš. št. 115.

Aktivni podčastnik povišan za po-ročnika. Podnarednik nemškega peš-polka št. 16 je bil povišan za poročnika zaradi svoje pred sovražnikom izkaza-ne hrabrosti. Prej že je bil odlikovan z železnim križem drugega razreda.

Vojno posojilo.

Trst, 17. novembra. Včeraj so se za-čele subskripcije za vojno posojilo. Tudi v našem mestu so se skoro pri vseh bančnih zavodih podpisale zelo znatne vsote. Tako se je podpisalo pri podružnici kreditnega zavoda tekom dopoldneva 2½ milijona, med drugimi je podpisala pol milijona ak-cijska družba, ki je lastnica rafinerije mi-neralnega olja.

Trst. Pri Banci comerciale Triesti-na se je podpisalo tekom dneva 800.000 kron, med drugim od tvrdke G. Econo-me e figlio 250.000 K in od tvrdke Mim-belli 100.000 K. Pokojninski zaklad uradnikov avstrijskega Lloydja je podpi-sal 250.000 K. Tudi avstrijski Lloyd bo podpisal znatno vsoto. Znatne vsote se podpisujejo tudi pri poštni hranil-nici.

Dunaj, 15. novembra. Kardinal nad-skof dr. Piffel je izdal oklic na duhovščino, v katerem ji polaga na srce, naj s prižni-ko opozori vernike, da je patriotična in čast-na dolžnost podpisovati vojno posojilo.

Brno, 17. novembra. Tukajšnji »Hlas« poroča, da je kardinal knez in nadškof dr. Bauer v Olomucu podpisal za vojno posojilo 850.000 K, olomuški kapitel pa 750.000 K.

Praga, 17. novembra. Podpisi za vojno posojilo pri češki eskomptni ban-ki v Pragi so prekoračili že vrsto 11 mi-lijonov.

Sporazum med Združenimi državami in Japonsko?

New-York, 17. novembra. Med ame-riškimi Združenimi državami in med Ja-ponsko so se že pri izbruhu evropske voj-ske določile obojestranske interesne sliere v Tihem oceanu.

Vojna in gospodarstvo.

Uvoz in inozemski denar. Kako mislijo v Argentini o položaju.

Uvoz inozemskega blaga v Avstro-ogrsko ne trpi samo vsled tega, ker tuje brodovje preži na naše ladje, marveč trpi tudi vsled pomanjkanja inozemskih plačil-nih sredstev. Mednarodni blagovni kredit-ni promet je docela spodrezen. Odposlan-stvo dunajske trgovinske zbornice se je oglasilo pri finančnem ministru, ter ga opo-zorilo na težkoče, ki jih pomanjkanje plačilnih sredstev povzroča pri sklepanju kupcij. Finančni minister je obljubil, da bo temu nedostatku po možnosti odpomo-gel. Računanje cen valutam in devizam je dandanes docela abnormalno. Dočim se je preje v stanju deviz zrcalil gospodarski položaj dotične dežele in njenih finančnih razmer, je to danes popolnoma drugače. Cela vrsta postranskih vplivov vsvari vrednosti, ki so normalnim razmeram baš nasprotni. Pri kurzih bankovcev pogreša-mo vsakršne računске paritete. Malo-vestna špekulacija je mnogo pripomogla, da so nedostatki postali še hujši. Ker za časa vojne ni pričakovati bistvene spre-membe, predlagajo praški trgovci posa-mezna sredstva za odpravo teh neljubih razmer oziroma za njih omiljenje. Tako bi se naj občinstvo omejilo na najpotreb-nejši uvoz in se odreklo inozemskemu uvoznemu blagu, ki služi samo uživanju in luksusu. Če bi bili avstrijski trgovci edini, bi se po mnenju praških trgovcev inozem-ske tvrdke v voljne in udane dobavitelje. Te tvrdke so bile od davna gospodarsko od nas odvisne, danes pa nam stavijo pre-tirane zahteve, kakor predhodno plačilo, prevzetje blaga v inozemskih lukah in po-leg tega še nadplačilo na našo valuto. Te inozemske tvrdke bi bile pač pripravljene, da nam pridejo čim bolj nasproti, ker jih je začelo kupičenje blaga, ki ga nimajo kam oddati, že skrbeti. Pražani upajo, da bodo na ta način inozemce prisilili, da bo-do svoje blago ponujali proti plačilu v kronski veljavi. V zvezi s tem je baje tudi naredba, ki prepoveduje plačila v inozem-stvo. Na vsak način skušajo inozemci te-žavni položaj naše trgovine zlorabljati. Omejitev rabe tujega blaga je zadnji proti-udarec napram tem izkoriščevalcem.

Govori se, da je med glavniki vzroki, da uvoz počiva, pomanjkanje bančnih zvez med Avstroogrsko in tržišči, preko kate-rih bi bil uvoz možen. Toda dandanes je denarstvo in bankirstvo tako razvito, da je gornja domneva popolnoma neumestna. Pravi vzrok, da vplivajo na našo uvožno trgovino poleg vojne še drugi dogodki, je pač ta, da se hočejo gotovi elementi z na-šim težavnim položajem čimbolj okoristiti.

Naša notranja trgovina se oživlja.

Kljub vojni pa naše notranje trgo-vinske in industrijske razmere niso ravno neugodne, izstvemši nekaterih pla-nog, na primer stavbinštvo. Neglede na to, da nekatere industrije obilo za-služijo z vojaškimi dobavami in da ima kmet dobro letino z visokimi cenami, se je začel oglašati tudi konzum za-sebnih potrebščin. Zdi se skoraj, da je ona kriza, ki se je pokazala v gospo-darskem gibanju v začetku vojne, pre-magana in da so razne premaknitve v gospodarskem življenju otvorile nova pota gospodarskemu razvoju. Na Dunaju vlada v trgovinah zopet živahno življenje in prav tako tudi drugod; ljudje so začeli zopet kupovati.

MARCONI IMENOVAN ZA SENA-TORJA.

Rim, 16. novembra. Listi poročajo, da je kralj podelil Marconiju, iznajditelju brez-žičnega brzojava, senatorsko čast.

Kedaj se konča vojska?

Arabski številni sestav že od nekda-j zanima »preroke«, ki hočejo s pomočjo te-ga sistema odkriti bodočnost. Na temelju tega sestava priobčujejo listi sledeči ra-čun: Vzemimo za temelj računa rojstno le-to Njeg. Veličanstva Franca Jožefa I., t. j. 1. 1830., in ako seštejemo te številke 1 + 8 + 3 + 0, dobimo številko 12, katera prišteta rojstnemu letu daje 1842., ta se-šeta daje 15 + 1842 = 1857, ta sešeta daje 21 + 1857 = 1878, ta zopet sešeta daje 24 + 1878 = 1902, ta sešeta daje 12 + 1902 = 1914 t. j. leto, kot se bo skle-nil mir. Ako seštejemo vse številke 12 + 15 + 21 + 24 + 12, dobi se 84 t. j. sta-rost našega cesarja. Ako se vzame za te-melj računa leto nastopa našega cesarja t. j. 1848, ako seštejemo iznaša 21, prišteta 1848 dobi 1869, ako to seštejemo do-bimo 24 + 1869 = 1893, ako to seštejemo do-seštejejo 21 + 24 + 21, dobimo številko 21 + 1869 = 1914. Ako se vse te številke 66, t. j. toliko let vlada naš cesar. Ako vzame-mo število let cesarjevega življenja 84, t. j. 12 kot številnik, in število let vladanja, 66, t. j. 12 kot imenovalnik, dobimo datum 12. XII., t. j. dan 12. decembra 1914, ko se bo sklenil mir. Če bo le res.

Družbenk Marijin. Ta dolgo po-grešani in zaželeni molitvenik za Ma-rijine družbe je ravnokar izšel v no-vem natisu. Oblika in zunanja oprema je priročna; cena ostane ista kakor pri prvem natisu in sicer 1 K 50 vin. za v platno vezan izvod z rdečo obrezo in 2 K 30 vin. za vezan izvod z zlato obre-zo. Cena za najfinejšo vezavo znaša 2 K 80 vin. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Načrt Ljubljane. 1: 10.000. V dveh barvah 30 vin, v petih barvah 50 vin., napet na platno in zložljiv v žepno obliko 1 K 80 vin., s palicami na platnu 2 K. To je edini načrt našega stolnega mesta, ki bo radi svoje natančnosti tujcu, kakor domačinu, ki ne pozna mesta, izbornu služil in ga orijental.

Zahvala.

Za vse med boleznijo in po smrti moji ljubi teti, gospoj

Mariji Ribič

izkazano ljubezen in za vse izraze so-žalja povodom njene smrti, posebno za obilno častno spremstvo k zadnjemu počitku, najiskrenejšo zahvalo.

Blago pokojnico priporočam v po-božno molitev in prijazen spomin.

Ljubljana, 17. listopada 1914.

Helena Bavdek-ova.

Mlade prašiče

proda Elizabetina otroška bolnica, v Ljubljani. 3187

Novi Pridigar

I. zvezek je izšel. 3188

Upravišтво: Pragersko (Štaj.).

Zaradi odpotovanja se proda razno

pohišťvo

in druge stvari, kakor tudi še ne rabljen čevljarski stroj po jako nizki cen. Polzve se v Rožni dolini št. 215. 3184

Podružnica Ljubljana

Jadranska banka

Podružnica Ljubljana

sprejema prijave

za subskripcijo 5 1/2 % vojnega posojila

pod originalnimi pogoji.

S Koroškega.

Novost za bencin-motorje.

Za posestnike bencin-motorjev imamo veselo novico! Dozdaj je bilo dokaj truda in zamude, preden si spravil motor v tek. Pozimi ga včasih sploh nisi spravil »na dobro voljo«, moral si greti cilinder in flanco, potem pa še z rokami po četrt ure ali po pol ure in še dalje goniti kolo, preden se je bencin vnel in motor dalje gnil. Z novo napravo, ki jo je izumil Slovenec Vinko Arnos, si vsega tega rešen. Hitro, s priprosto manipulacijo bo šel motor v eni minuti, da bo veselje. Iznajdba je prijavljena pri c. kr. patentnem uradu na Dunaju dne 3. novembra t. l. Za velike motorje so imeli do zdaj naprave, ki so stale najmanj po 2500 K, za male motorje pa take naprave do zdaj sploh niso imeli. Nova naprava, ki je zanesljiva in ki bo enaka za male in velike motorje, bo stala vsoto, ki jo bo vsak posestnik motorja lahko in rad utrpel.

Kar je pri vsem tem najbolj zanimivo in prijetno za nas Slovence, je dejstvo, da je iznajditelj g. Vinko Arnos slovenske matere sin iz ptujskega okraja, sam tudi zaveden Slovenec, ki ima že več drugih patentov za praktične iznajdbe. Nahaja se zdaj na Koroškem v Velikovicu, Fachinggasse št. 6. Posestniki motorjev, ki želijo novo iznajdbo izkoristiti, naj se obrnejo naravnost na iznajditelja; garantiramo, da tega ne bodo obžalovali. Zdj, ko zmanjkuje delavnih moči, bodo prišli gotovo motorji bolj v uporabo, zato novo iznajdbo veselo pozdravljamo in našemu rojaku iz srca častitamo!

Variationes in divino officio. Čč. gg. duhovnikom, ki so knjižico naročili, sporočamo v spopolnitev našega tozadavnega naznanila v »Slovenca«, da je ta knjižica ravno kar tudi v Rimu pošla in je v knjigotrštvu popolnoma razprodana. Skrbeli bomo, da bodo vsi, ki so knjižico pravočasno naročili, tudi pravočasno prejeli. Zato pa prosimo še ostale gg., ki mislijo knjižico naročiti, da se takoj oglašajo, ker bomo vsa naročila po času dohoda izvršili in bi morebiti gospodom, ki se prepozno oplase ne mogli postreči. Ker je promet z zunanjimi državami zaradi vojske zelo oviran in ker manjka založnikom delavcev in drugih uslužbencev, seveda ne moremo biti tako točni, kakor se to v normalnih časih lahko zahteva. K. toliška Bukvarna v Ljubljani.

Naročajte „Slovenca“.

Artillerija Burov.

Izgube mariborskega polka štev. 47.

Mrtvi. Moštvo: Androja Alojzij 2, Ansel Franc 3, Bartolin Kvarin 16, Bauer Alojzij 2, Belna Franc 8, Berghold Anton 12, Binder Mat. 14, Boltschin Ernest 2, Bresnik Ferdinand 8, Büchschiffer Franc 3, Christandl Jožef 2, Čuček Konrad 3, Detiček Jožef 2, Eibel Jurij 2, Felser Roman 2, Ferlinc Jožef 6, Godec Janez 4, Golob Ferdinand 9, Golob Janez 4, Greben Avgust 14, Gross Jožef 2, Gruber Jožef 8, Hermann Franc 5, Hirschmann Jožef 6, Hohnik Simon 15, Hözl Anton 3, Hözl Franc 1, Jug Blaž 3, Kenni Franc 12, Kickmeier Maks 13, Klapš Avgust 14, Knaus Jožef 15, Kohl Alojzij 12, Kokolj Stefan 3, Košnik Jakob 10, Kraner Marko 9, Kranner Jožef 6, Lafer Anton 15, Leitner Janez 12, Lesjak Rudolf 3, Letnik Simon 2, Lipp Franc 12, Lorenčič Miroslav 2, Luder Janez 16, Maček Edvard 14, Maurer Jožef 4, Mozič Franc 2, Müller Tobias 9, Murks Franc 3, Nager Jožef 16, Neuherz Jožef 10, Neuwirth Janez 2, Neuwirth Jožef 3, Nickl Anton 5, Oberlajt Franc 8, Paier Franc 8, Paulin Viljem 2, Peitler Ignacij 2, Pessler Rudolf 16, Petek Matija 10, Pfeiler Franc 16, Platner Janez 3, Posnik Janez 15, Požanko Konrad 10, Pucher Franc 2, Rebernik Karel 2, Reich Anton 8, Reisacher Karel 16, Rober Jakob 3, Salmhofer Emerik 3, Schalk Jožef 2, Sekol Franc 2, Skok Peter 5, Slogavec Vinko 8, Speck Mihael 8, Stanzel Alojzij 4, Stöckler Jožef 5, Suc Jakob 9, Turk Stefan 1, Weinhandl Janez 3, Wesiak Janez 5, Wilfling Franc 8, Zavernik Janez 16, Zechner Jakob 3.

Ranjeni. Častniki: Poročnik Agneder Avgust 7; praporščak Colobig Albert 2; nadporočnik Hanel Armand 3; poročnik Herzig Janez 6; Hlavka Viljem 15; stotnik Jaritz Friderik (pogrešan); poročnik Kotmayer Franc 10; poročnik Krimmel Ot. 3; stotnik Mallász de Teketemesz Ernest 6; stotnik Marko Janez 13; stotnik Mitteregger Karel 9; poročnik Novak Anton 6; nadporočnik Ornih Mih. 10; poročnik Puhler Herman 9; kadet Bevk Mart. 3; poročnik Scherhowsky Janez 15; kadet Steininger Franc 12; nadporočnik Strel Friderik 6; kadet Windsperger Franc 12 (se pogreša).

Moštvo: Absenger Franc 15, Adler Anton 4, Amtmann Jožef 14, Antotičič Jožef 3, Appolonia Janez 16, Augustin Blaž 6, Augustin Janez 3, Auner Alojzij 5, Auner Janez 4, Babig Avgust 13, Balsam Peter 5, Bartl Franc 6, Bauer Jožef 2, Bauer Jožef 1, Baumann Janez 6, Baumgartner Franc 9, Baumgartner Karel 6, Beltrani Alojzij 15, Berdnik Jurij 2, Berghold Alojzij 11, Bergler Konrad 9, Bernhard Avgust 16, Bernhardt Jožef 6, Bezjak Anton 12, Bilc Peter 2, Binder Edvard 2, Blansscheg Ludvik 16, Boos Matija 5, Bračič Fr. 1, Brandl Alojzij 3, Braunegg Franc 16, Braunstein Jožef 13, Bresner Franc 14, Bresnik Franc 14, Bresnik Roman 14, Bretterklieber Alojzij 13, Bretterklieber Franc 7, Breznik Peter 9, Brünner Konrad 1, Burja Anton 9, Carnelut Peter 13, Chergic Peter 11, Cijhter Anton 4, Crepinko Mat. 7, Čuček Matija 8, Culot Anton 6, Cupin Janez 8, Damisch Matija 14, Danko Aleksander 6, Detesky Janez 4, Depangher Franc 15, Deutschmann Jožef 8, Dobaj Vinko 10, Doberšek Franc 13, Doberšek Stefan 6, Dobrošek Mihael 11, Domig Franc 2, Donta Peter 11, Dover Simon 9, Drexler Friderik 14, Duh Vinko 6, Dunkl Janez 6, Dür Franc 3, Eibl Friderik 14, Eichinger Rupert 2, Eigner Franc 12, Engelbogen Karel 3, Erhard Franc 12, Ertl Fr. 14, Evorl Andrej 3, Fasching Leopold 15, Fašmon Jožef 2, Fassmann Anton 5, Fasswald Jožef 6, Fedl Jožef 6, Felberger Jurij 14, Felgitsch Andrej 11, Ferenz Henrik, Fersch Blaž, Fiedler Janez 14, Fifer Jožef 6, Fingerhut Jožef, Flucher Mihael 4, Fluck Alojzij, Fortmüller Janez 3, Fraiding Alojzij, Fras Franc 47, Freidorfer Julij 6, Freitag Matija 8, Frešer Franc 10, Friedrich Anton 1, Friedrich Fr. 2, Fruhwirth Janez 1, Fuchs Jožef 6, Fürntratt Anton 4, Gaiser Franc 8, Garber Jožef 6, Garmusch Anton 2, Gartner Albin 16, Gartner Ignacij 3, Germ Franc 2, Gingl Marko 9, Glauminger Al.

3, Gnaser Jožef 9, Goar Jožef 6, Göbl Jožef 14, Göhl Peter 11, Gölles Florijan 10, Golob Franc 16, Gosak Simon 13, Gradwohl Florijan 8, Graf Anton 9, Grain Jožef 14, Grašič Franc 4, Grašič Alojzij 11, Grasmuk Franc 6, Grassl Avgust 7, Grassmug Jožef 1, Gratzwohl 14, Gregorič Rudolf 13, Groß Janez 3, Grössbauer Viktor 11, Großschädl Janez 11, Gruber Anton 6, Gruber Franc 3, Grubholz Anton 4, Gründl Franc 16, Gründl Jožef 13, Gschar Janez 3, Gsöls Anton 6, Guazej Franc 2, Guggi Franc 2, Gušel Stefan 4, Gutschi Andrej 13, Gutschi Janez 14, Gutschi Jožef 11, Haas Anton 5, Haas Anton 14, Hackl Janez 8, Hahn Janez 14, Hainzl Anton 8, Hainzl Friderik 3, Hammer Stefan 5, Hanus Gustav 8, Harrach Jožef 8, Harb Andrej 14, Haselbacher Janez 3, Hasenburger Jož. 5, Hasenburger Ludovik 6, Hauer Bogomir 5, Hauser Tibor 12, Heiden Aleksander 2, Hernach Fr. 10, Hiebler Janez 8, Hödl Anton 10, Hofbauer Karel 2, Hofer Janez 2, Hoffstätter Valentin 8, Höfler Jožef 15, Holler Janez 5, Holzapfel Jožef 13, Hörzl Alojzij 3, Hribnik Mihael 12, Hubmann Albert 15, Hubmann Kristijan 1, Hubmann Franc 3, Hubmann Hubert 14, Irlinger Franc 16, Jammernegg Ernest 12, Januš Franc 16, Jauschnigg Herman 14, Jesovnik Janez 16, Ingolič Janez 14, Joch Karel 3, Jurše Jakob 6, Justinegg Matija 14, Kacjan Franc 2, Kager Karel 14, Kahr Anton 9, Kaiser Ferdinand 7, Kaiser Henrik 1, Kalcher Karel 16, Kapper Jožef 1, Karasek Franc 8, Karmel Janez 2, Kasper Franc 3, Kastler Maks 14, Kaufmann Anton 11, Kazian Karel 2, Kelorč Jož. 2, Keller Otakar 5, Keršan Mihael, Kienreich Mat. 2, Kirchengast Jožef 1, Klein Rudolf 8, Kleinschuster Avgust 7, Kleinschuster Franc 11, Klemenčič Franc 16, Klenner Karel 14, Klepcis Janez 7, Klinc Jakob 3, Klug Franc, Kmetič Mihael 14, Knappitsch Simon 5, Knaus Jožef 4, Knaus Lenard 15, Knily Alojzij 5, Koboth Alojzij 13, Koch Fr. 6, Koch Janez 1, Kogelegg Klement 7, Kogler Avgust 13, Kohl Franc 6, Kohl Jožef 3, Kolar Jož. 10, Kölbl Jožef 6, Kölbl Karel 13, Kölldorfer Al. 14, Kolleger Jožef 15, Kolleger Martin 7. — Številka pri imenih pomeni stotnjo.

(Dalje.)

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpe-
ljana

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod šte-
vilko 3134.

Orehe-slive

vrste, zdravo ter le dobro sušeno blago

kupuje

v vsaki množini po solidnih najvišjih cenah
tvrdka Iv. A. Hartmann nasl. Aug. Tomazič, v
Ljubljani.

Tudi KROMPIR

cele vagone se kupuje ter po solidnih, primer-
nih cenah zopet oddaja. 3120

Varuh dojenčkov

Sladni čaj znamka »Sladin« je rešil dojen-
čke, pri katerih so druga otroška redilna
sredstva odrekla. Vzgojenje s Sladinom je
polovico cenejše. Prihrani se tudi na mleku
in sladkorju. ¼ kg zavoj stane 60 vin. in se
dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 zavojev 4 K
franko pri izdelovalcu, lekarnarju Trnkoczy
zraven rotovža v Ljubljani. Njegova žena
je vzgojila s Sladinom 8 zdravih otrok. Na
stotine mater to vzgojenje, posnema z naj-
boljšim uspehom. Za odrasle je Sladin edini
zajtrk, kateri daje kri, moč, mirne živce,
zdravje. Je polovico cenejši kakor vsak drug
zajtrk in prihrani tudi na mleku, sladkorju.
Za bolne je Sladin izvir zdravja. Glavne
zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy,
Schönbrunnerstraße 109, Radeckypplatz 4,
Josefstädterstraße 25. V Gradcu: Sack-
straße 4. V Trstu, drogerija I. Camauli Giov,
di Quardella 703; v Gorici Mazzoli E. trgovci;
v Celju Hočevar, trgovci; v Celovcu Hauser.
Lekarnar: v Mariboru König, lekarnar 109

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znanec in pri-
jateljem, da je naš ljubljani sin, brat, stric, nečak in svak, gospod

Ivan Kordiš

c. kr. nadporočnik domobranskega pešpolka št. 26

v 30. letu svoje starosti na severnem bojišču junaške smrti preminul.

Loški potok, dne 16. novembra 1914.

3183

Žalujoči ostali.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje
dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce,
in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni
ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče.
Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za plesti.Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega
obuvala za dame, gospode in otroke naedino moderno domače podjetje te stroke
tovarno P. Kozina & Ko. v Trzinu. Trvd-ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalo-
go samolastnih, najboljših in za vsakonogo priležnih izdelkov. Cene, ker je bla-
go naravnost iz tovarne, brez konkurence.

„BALKAN“

trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba
podružnica LJUBLJANA

Dunajska cesta 33 (Centrala: TRST) Telefon št. 100

Zmerne cene.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Točna postrežba.